

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

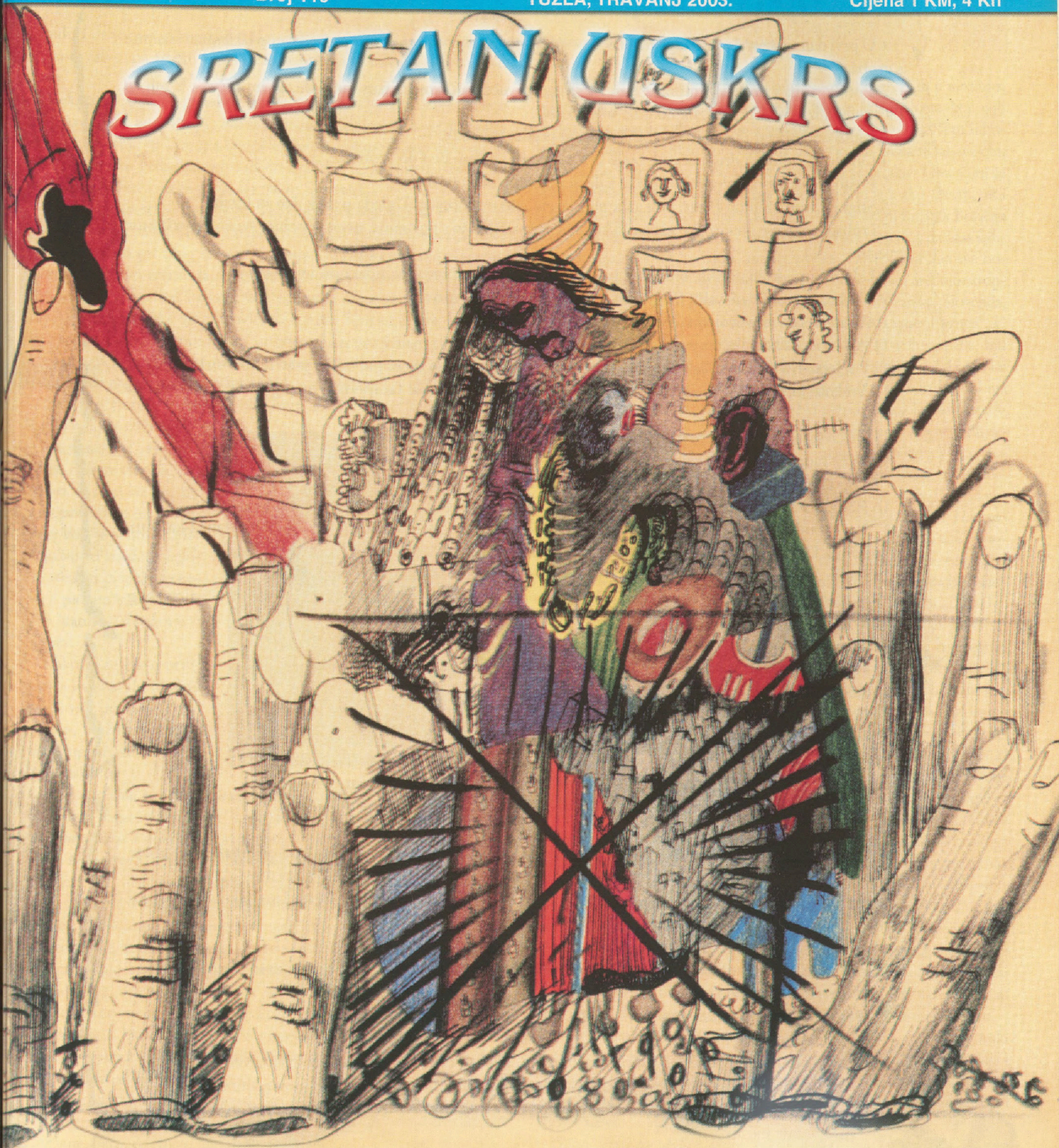
GODINA XI

Broj 119

TUZLA, TRAVANJ 2003.

Cijena 1 KM, 4 Kn

SRETAN USKRS

Isus reče Tomi: - Stavi prst svoj ovdje i pogledaj ruke moje,
i pruži ruku svoju i zavuci je u moj bok, i ne budi nevjeran, nego vjeran!

ISUSOV ULAZAK KROZ SMRT U PROSLAVLJENI ŽIVOT: TEMELJ ŽIVOTA I DJELOVANJE KRŠĆANSKE ZAJEDNICE

- 1 U prvi dan tjedna Marija Magdalena dođe - rano dok još bijaše tamno - do grobnice i opazi kamen maknut s groba.
- 2 Potrča stoga i dođe k Šimunu Petru i k drugome učeniku, kojega Isus ljubljaje, te im reče: - Uzeli su Gospodina iz grobnice i ne znamo gdje su ga stavili.
- 3 Izađu onda Petar i onaj drugi učenik i krenu prema grobnici.
- 4 Obojica trčahu, ali drugi učenik bude brži od Petra i stigne prvi do grobnice.
- 5 Pošto se nadvirio, ugledao je povoje kako leže, ali ne uđe unutra.
- 6 Stigne zatim i Šimun Petar, koji ga je slijedio, te uđe u grobnicu. Ugleda povoje što su ležali,
- 7 i rubac što bijaše njemu oko glave, ali koji nije ležao zajedno s povojima, nego posebno svijen na jednome mjestu.
- 8 Uđe zatim i drugi učenik, onaj što bijaše prvi stigao do grobnice, pa vidje i on i vjerova.
- 9 A još naime ne poznavahu Pismo, da je imao uskrsnuti od mrtvih.
- 10 Vrate se oni tada svojemu domu.
- 11 A Marija ostade plačuci pred grobnicom. Dok je tako plakala, nadviri se nad grob,
- 12 i ugleda dva anđela u bjelini gdje sjede, jedan uz glavu a drugi do nogu, ondje gdje ležase tijelo Isusovo.
- 13 I rekoše joj oni: - Ženo, što plačeš? - Ona reče njima: - Jer uzeše Gospodina mojega, i ne znam gdje ga staviše.
- 14 Rekavši to ona se okrene i ugleda Isusa kako stoji, nu nije znala da je Isus.
- 15 Reče njoj Isus: - Ženo, što plačeš? Koga tražiš? - A ona, misleći kako je on vrtlar, reče njemu: - Gospodine, ako si ga ti uzeo, reci mi gdje ga ostavi, i ja ću ga odnijeti.
- 16 Reče njoj Isus - Marijo! - Okrenuvši se ona mu kaza hebrejski - Rabboni! - što znači: Učitelju!
- 17 Reče njoj Isus: - nemoj me više zadržavati, jer još ne uzadoh k Ocu, nego pođi do braće moje i kaži im: "Uzlazim k Ocu svojem i Ocu vašem, Bogu svojem i Bogu vašem".
- 18 Dođe Marija Magdalena i dojavila učenicima da je vidjela Gospodina i da joj je to rekao.
- 19 A uvečer istog toga prvog dana tjedna (dok vrata bijahu zatvorena ondje gdje su se okupili učenici, zbog straha od Židova) dođe Isus, stade na sredinu i reče njima: - Mir vama!
- 20 Rekavši to pokaza im ruke i bok. Obradovaše se tada učenici što vide Gospodina.
- 21 Reče njima zatim Isus ponovo: - Mir vama! Kao što posla Otac mene, tako i ja šaljem vas.
- 22 I rekavši to dahne u njih i reče: - Primitite Duha Svetog.
- 23 Kojima god oprostite grijehe, oprostit će im se; i kojima zadržite, zadržat će im se!
- 24 A Toma, jedan od Dvanaestorice, zvani Didim, ne bijaše s njima kad je došao Isus.
- 25 Rekoše njemu ostali učenici: - Vidjeli smo Gospodina! - On reče njima: - dok ne vidim na rukama njegovim ubod od čavala i ne stavim prst svoj na to probodeno mjesto i ne zavučem ruku svoju u bok njegov - ja neću vjerovati!
- 26 A nakon osam dana opet bijahu unutra učenici njegovi, i Toma s njima. Dođe Isus, iako vrata bijahu zatvorena, te stade na sredinu i reče: - Mir vama!
- 27 Zatim reče Tomi: - Stavi prst svoj ovdje i pogledaj ruke moje, i pruži ruku svoju i zavuci je u moj bok, i ne budi nevjeran, nego vjeran!
- 28 Odgovori Toma i reče njemu: - Gospodin moj i Bog moj!
- 29 Reče njemu Isus: - Jer si me vidio, uzvjerovao si. Blaženi oni koji ne videše, a ipak uzvjerovaše!
- 30 I mnoge druge znakove činjaše Isus pred učenicima, što nisu zapisani u ovoj knjizi.
- 31 Ovi su pak zapisani, da vjerujete da je Isus - Krist, Sin Božji, i da vjerujući steknete život u ime njegovo.

(Ivan 20, 1-31)

Očekivanje Uskrsa je nešto što je sastavni dio najdublje intime čovjekova bića

Budući da je ovo uskrsni broj Hrvatskoga glasnika, logično je da je od naslovnice, pa preko uvodnika, intoniran porukom o Uskrsu.

Očekivanje Uskrsa je nešto što je sastavni dio najdublje intime čovjekova bića. Sve drugo vodi u smrt, u trulež kojoj se opire intima svakoga čovjeka, pa i onoga što ga smatramo zlim, ili koji kaže da ne vjeruje Uskrsu. Jednostavno rečeno čovjeku je prirodna težnja za vječnim životom i vjera da se on može ostvariti.

U proslavi Isusova Uskrsnuća sudjeluju svi oni koji su u Isusu iz Nazareta prepoznali i prepoznaju Mesiju, tj. "Krista Spasitelja". Ne radi se samo o proslavi blagdana, nego i o razumijevanju Njegove poruke. Vjernici znaju da se to slavlje mora prepoznati i u njihovu životu; da vjerovati u Isusa Krista ne znači samo slaviti neke blagdane; prihvaćati neke istine i sadržaje o Isusu Kristu; ili čak, po njima živjeti u vjerskome i moralnom smislu.

Vjerovati u Krista Spasitelja ne znači, također, samo vjerovati u nekoga tko nas od nečega SPAŠAVA (oslobađa):

Onaj tko vjeruje u Isusa iz Nazareta spreman mu je dopustiti da uđe u njegov život i postane njegova životna zbilja. Takav vjernik, zapravo, cijelim svojim bićem potvrđuje da je Isus onaj koji je jedini kadar odgovoriti na sva njegova životna pitanja, posebice pitanje smisla ljudske patnje, stradanja i života.

Kako bi se lakše prihvatilo i vjerovalo u tajnu njegove pobjede nad smrću, neizostavno ga treba upoznati u njegovoj ljudskosti.

Ako nas išta u životu može osvojiti onda je to punina Isusove osobnosti koja se odlikuje savršenim skladom između Njegova razuma, volje i osjećaja. To se ponajbolje očitovalo, upravo, u zadnjim trenucima Njegova ovozemaljskoga ljudskog života.

I kad ne bismo imali nikakvoga drugog dokaza za Njegovo Uskrsnuće, dovoljno bi bilo svjedočanstvo o Njegovu nastojanju, da ostane savršenim čovjekom i u najtješnjoj vezi s nebeskim Ocem, unatoč svim ljudskim iskušenjima koja su u tim trenucima razarala Njegovo ljudsko biće, Njegovu osobnost.

Takva se osobnost, svakomu onom tko je upozna, neumoljivo nameće, kao neumrla i neponovljiva vrijednost i zbilja. Upravo je ta savršenost i harmonija svrtila pozornost mnogih velikih duhova našega vremena, kao što su bili Mahatma Gandhi, Albert Einstein, veliki talijanski pisac Papini i dr.

Svi su se oni zanimali za osobnost Krista kao čovjeka. Makar i ne bili vjernici kršćani dobrano su mu spremno priznavali božanske osobine, što, eo ipso, ukazuje na besmrtnu, Uskrsnu dimenziju kojom je bila obdarena Njegova osoba.

Promotrimo Ga i kao vjernika!

Uvijek je odan temeljnim postulatima židovske vjere, i to u njezinim najvišim postulatima i značenju. Njegov Bog je brižljivi otac, koji voli svoju djecu, koji se stoga očituje u svakome onomu tko je s Njim u ljubavi, a ponajviše u "Sinu ljubljenu". A on je Sin ljubljeni jer sve čini kako bi bio Očeva "sva milina". Za Isusa, Bog je brižljivi Otac čijoj se volji do kraja podlaže. On se osjeća Sinom koji je jednak s Ocem, ali i koji je ipak sin koji sluša svoga oca. Božja volja je jedini zadatak Božjega sina u pravome smislu riječi. Iz svega ovoga izlazi činjenica da Isus jedini ispunjava sve ono što može značiti savršen Čovjek koji ima sve božanske prerogative. Ovogodišnji Uskrs katolici iz osam srednjoeuropskih zemalja (Austrija, Slovačka, Češka, Poljska, Mađarska, Slovenija, Hrvatska, BiH) slavit će pod jednim geslom: "*Krist - nada Europe*". U tome će duhu u osam narednih godina, u svakoj od ovih zemalja, biti organiziran zajednički Katolički dan. Naša nadbiskupija je dobila čast da bude domaćinom prve proslave Katoličkoga dana. Bit će to 30. svibnja ove godine na Kondžilu kod Teslića. Na njemu će sudjelovati hodo-

časnici iz svih spomenutih zemalja. Najavljujući ovaj događaj, nadbiskup vrhbosanski kardinal Vinko Puljić kaže: "*Mi katolici Bosne i Hercegovine uključujemo se u taj program svjesni svojih korijena i usmjereni na zajedničku budućnost*" (Vrhbosna br. 1/2003).

U ovome broju Hrvatski glasnik nastavlja razgovore (interviewe) sa istaknutim ljudima našega grada i kantona. Ovaj put je to prof. dr. Ljubo Radić, profesor na Univerzitetu u Tuzli. Ovi razgovori imaju za cilj stvaranje jedne

demokratske atmosfere i afirmaciju pozitivnih ličnosti u našoj sredini.

Tu su i druge rubrike! U *krivom ogledalu*, posebice se spominje godišnjica zgrade Narodnoga pozorišta, odnosno (po nama) Hrvatskoga doma. U prošlosti je broju Hrvatski glasnik pisao o desetoj obljetnici obnove Društva Hrvatski dom i devedesetoj obljetnici od njegova osnutka. Donesen je i govor g. Ante Tadića što ga je održao 1929. godine kao predsjednik Društva prilikom otvaranja Hrvatskog doma u Tuzli, zgrade današnjeg Narodnog pozorišta (koja je u osnovi najveći dio zgrade današnjeg kazališta!). Nije ovo prvi put da se pokušava umanjiti značaj našega vlasništva, tradicije i baštine koju su nam ostavili naši stari, i za koju smo se dužni brinuti, kako bi se vratila prvom i pravom vlasniku.

Da se aktualna vlast u kantonu i općini drži Ustava, ne bi se moralo čekati ni na kakav zakon o restituciji da bi se ostvarila ova naša težnja i potreba, naše osnovno pravo - da imamo svoj centar i da ga, sukladno svojim mogućnostima i mogućnostima općine i kantona, gradimo i dograđujemo.

Svim ljudima dobre volje mir i dobro - a kršćanima Sretan Uskrs!

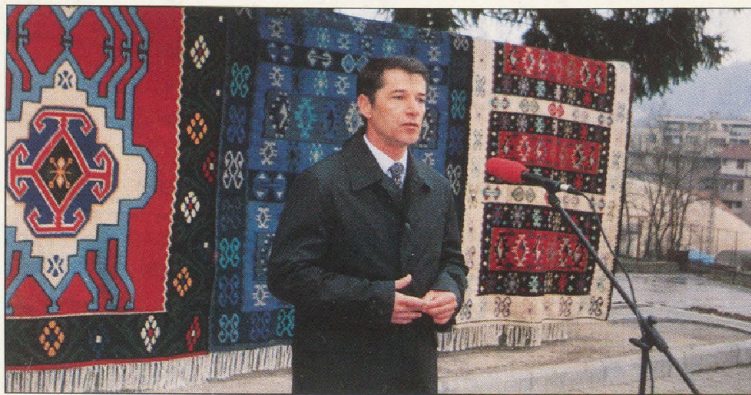
Petar Matanović

Ivo Dulčić: Posljednja večera, vl. Franjevački samostan Tuzla

SVEČANOST OBILJEŽAVANJA DANA 4. TRAVNJA 1992.

Sa svečane sjednice Općinskoga vijeća...

Dodjela plaketa

Promocija knjige...

4. TRAVNJA 2003. GODINE U TUZLI JE SVEČANO OBILJEŽEN, 4. TRAVANJ 1992. GODINE, DAN KADA JE SKUPŠTINA OPĆINE TUZLA DONIJELA ODLUKU O ORGANIZIRANOM PRUŽANJU OTPORA AGRESIJI NA BOSNU I HERCEGOVINU.

Svečanost je počela otvaranjem **ceremonijalnoga platoa Slana Banja**. Za tim su g. Jasmin Imamović, načelnik Općine Tuzla, g. Bajazit Jašarević, predsjednik Vlade TK sa suradnicima i drugi predstavnici udruga, položili vijence i cvijeće te odali poštu žrtvama fašizma, poginulim braniteljima Tuzle i BiH 1992 - 1995. i na groblju civilnih žrtava Slana Banja.

Prije početka svečane sjednice Općinskoga vijeća, vijenac je položen pred Spomen-pločom na ulazu u bivšu zgradu Radničkoga univerziteta, gdje je održana povijesna sjednica Skupštine općine Tuzla.

Na svečanoj sjednici bili su prisutni gosti iz političkoga i kulturnoga života grada Tuzle, koji su odlučivali o sudbini Tuzle, kao i brojni gosti grada Tuzle i Tuzlanskoga kantona.

Uvodnu riječ je imao gospodin **Ilija Jurišić**, predsjedavajući Općinskoga vijeća Tuzla, te je naglasio da Tuzla baštini slavnu slobodarsku i antifašističku prošlost. Tuzla slavi nekoliko povijesnih datuma koji je po značaju svrstavaju u europsku povijest. Bila je i ostala grad progresivne i vizionarske misli i hrabrosti. Iz Tuzle je pokrenuta buna bosanskohercegovačkih naroda protiv Turske Carevine, pod vodstvom Husein-kapetana Gradaševića. Iz Tuzle je pokrenut otpor bosanskohercegovačkih naroda protiv austrougarske aneksije. Tuzla je 1920. bila centar radničkog pokreta na Balkanu, kada je uz Husinsku bunu stala cijela svjetska radnička internacionala. Tuzla je, prije 60 godina, 2. listopada 1943. postala najveći oslobođeni grad u porobljenim dijelovima Europe. Da bi Tuzla nastavila svoje povijesno pravilo, i u zlim vremenima koja su slijedila početkom srbijanske agresije na Bosnu i Hercegovinu, morao se dogoditi 4. travanj 1992. godine. Slavni 4. travanj 1992. je povijesni datum na osnovu kojega je moguće razumjeti kako je Tuzla uspjela organizirati uspješnu obranu, obraniti sve svoje građane i njihovu imovinu, i čak, u teškim uvjetima agresije, unaprijediti i na svjetskoj razini afirmirati svoj multietnički i multikulturalni identitet.

No, da bi se kroz povijest uspješno branile vrijednosti tuzlanskoga života, koje mi danas slavimo, i u njihovim blagodatima uživamo, najbolji sinovi našeg grada i naše zemlje davali su sve od sebe - davali su svoje živote.

Na današnji dan navršava se jedanaest godina otkad se u Tuzli, svečanom sjednicom najvišeg zakonodavnog tijela, na primjeren način obilježava značaj i značenje 4. travnja 1992. godine. Za tih deset godina rečeno je sve što je vrijedilo reći o 4. travnju 1992. godine, a što ostaje kao trajno civilizacijsko opredjeljenje našega multietničkog i slobodarskog grada.

U povodu obilježavanja 4. 4. 1992. godine govorio je načelnik Općine, gospodin **Jasmin Imamović**, koji je, između ostalog, rekao da je zahvaljujući mudrosti i vještom manevru u pregovorima sa JNA izbjegnuto stradanje građana, a dobilo se i na vremenu u pripremama dobrovoljaca tadašnje Teritorijalne obrane za obranu od neprijatelja koji je napuštao Kasamu "Husinski rudar".

Zahvaljujući tadašnjim dobrovoljcima od kojih su neki poginuli već prvog dana sukoba sa armijom 15. svibnja, mi danas u Tuzli živimo kao što smo navikli živjeti, jedni sa drugima. Nismo dali nikome da odlučuje umjesto nas i što će biti s nama, već smo organizirano pripremili obranu grada, kako ne bismo doživjeli sudbinu Bijeljine, Zvornika i drugih gradova, koje je Jugoslavenska armija s paravojsnim formacijama okupirala i počela, već unaprijed pripremljenim planom, progoniti i ubijati ljude. Već tada se moglo zaključiti da to nije armija koja će braniti narod, već armija koja želi uništiti jedan narod. U Tuzli je uvijek postojao i postoji suživot i mudrost.

Na svečanoj sjednici Općinskoga vijeća dodijeljena su priznanja za postignute doprinose u raznim oblastima života i rada.

Plaketa sa zlatnim grbom Tuzle dodijeljena je dr. Žarku Mladini, te direktoru Rudnika "Kreka", Rešadu Husačiću, kao i osnovnim školama Novi grad i Simin Han i Stanici javne sigurnosti Tuzla, a posthumno Almiru Beći i Sulji Selmanoviću.

Za počasne građane Tuzle proglašeni su dr. Svetlana Broz, unuka Josipa Broza Tita, i profesor dr. Peter Lange, neonatalni kardiolog iz Berlina.

U Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci "Derviš Sušić" promovirana je knjiga dr. Muharema Klapića: **"Tuzla kao razvojni centar sjeveroistočne Bosne"**. Promotori su bili dr. Salih Burek, dr. Izet Ibreljić i dr. Kadrija Hodžić, a govorili su načelnik Jasmin Imamović i autor dr. Muharem Klapić.

Priredio: Juraj Novosel

Dr. LJUBO RADIĆ, SVEUČILIŠNI PROFESOR UNIVERZITETA U TUZLI

Za Tuzlake kažu da su ksenofobični, da su prema došljacima nepovjerljivi, da im "svaku po dvaput mje-re".

Dr. Ljubo Radić, prof. histologije i embriologije na Tuzlanskom univerzitetu pripada međunarodno priznatim znanstvenim radnicima s bogatom istraživačkom aktivnosti, rođeni je Tuzlak, a vrlo je otvoren i srdačan, dobar sugovornik i spreman na suradnju, ukratko, pobija mišljenje o "namli" Tuzlacima.

Njegova je karijera tekla bez preskakivanja, i takav znanstveni razvoj bio je moguć samo uz natprosječnu i čvrstu volju i uporan rad.

Član je New Yorške akademije znanosti i internacionalne udruge anatomija i sterologa, a njegova bogata znanstveno-istraživačka aktivnost iskazana je u više od 60 znanstvenih i stručnih radova, objavljenih i publiciranih u inozemnim i domaćim časopisima, kongresima, simpozijima i kolokvijima.

Ovaj autor i koordinator triju sveučilišnih udžbenika, nosilac je i glavni istraživač u tri znanstvena projekta.

U svome radnom vijeku angažiran je na visokim funkcijama u društvenome radu a za svoje zasluge dobio je ugledna priznanja: Orden rada sa srebrnim vijencem, Srebrna plaketa Univerziteta u Tuzli, Plaketa grada Tuzle, priznanje Saveza društava anatomija Jugoslavije, Zahvalnica Medicinskoga fakulteta u Tuzli u povodu 20 godina rada fakulteta.

Dobitnik je plakete Lige humanista 1998. i član Upravnoga odbora Univerziteta u Tuzli. Još uvijek obnaša funkciju pomoćnika ministra za visoko obrazovanje i znanost TK, a odskora je i prodekan za nastavu na Medicinske fakultetu u Tuzli.

U razgovoru za Hrvatski Glasnik njegove rečenice često su započinjale sa "Ponosan sam".

Taj svoj ponos, a ima se, zbilja, čime ponositi, g. Radić nosi elegantno, nije napadan nego jednostavan i razgovorljiv.

"Nisam od onih ljudi koji vide samo loše. Svjestan sam da nam što-šta nedostaje, ali imamo što-šta i pokazati, pohvaliti se!"

NAJBOLJE JE TAMO GDJE SI ROĐEN

HG: Tuzla više ne živi životom grada koji je u svojoj punini živjela prvom polovicom 20. stoljeća. Za čime žale brojni ugledni Tuzlaci, šta gradu danas nedostaje?

Radić - Prvo želim reći da sam ponosan što sam rođen u Tuzli, gradu u kojemu su rođeni, živjeli i radili moji roditelji, Mihajlo i Margareta, mnogi moji prijatelji, velikani Ismet Mujezinović, Franjo Leder, Meša Selimović, Derviš Sušić. I čiji je načelnik Jasmin Imamović!

Ni jedan grad, logično je, ne živi životom kojim je živio u prošlosti, ma kako slavan taj život bio. Iz vrlo objektivnih, poznatih razloga, Tuzla nije, kao drugi sretniji gradovi, imala kontinuiran, neometan život.

Sve sam dobro ponio iz kuće u kojoj sam se rodio. Odrastajući u Tuzli, baštini sam građanski duh po kojemu je Tuzla i danas prepoznatljiva.

Pamtim svaki događaj i sve što je bitno u mome životu evidentirao sam.

Nisam od onih ljudi koji vide samo loše, svjestan sam da nam što-šta nedostaje, ali imamo i što-šta pokazati, pohvaliti se. Nedostaje nam optimizam, vedar duh i povjerenje u ljude.

HG: Šta kao Tuzlak i sveučilišni profesor kažete o razvoju Univerziteta u Tuzli čijim ste svjedokom bili od osnutka do danas? Imate li komentar na diskretna najavljuvanja ukidanja Univerze u Tuzli?

Jedino ako bi se međunarodna zajednica opredijelila za formiranje univerziteta na nacionalnoj osnovi, onda bi ovaj univerzitet možda mogao biti doveden u pitanje.

PRIPADAM POLITICI MODERNE DEMOKRATSKE BIH

HG: Bili ste na poziciji pomoćnika ministra za visoko obrazovanje. Sada se vraćate na Sveučilište. Što ste mogli napraviti od onoga što se od Vas očekivalo, budući da ste bili predstavnik hrvatskoga naroda (na prijedlog HSS-a)?

Radić - Politika je rizičan i izazovan posao jer pruža mogućnost izravnoga utjecaja na povijesna događanja. Živimo u vremenu u kojemu ponovno treba pokrenuti sve snage u najpozitivnijem smislu. Ljudima treba reći istinu što će nam se desiti ako svi skupa ne zapnemo, treba im vratiti nadu i reći da imamo šansu. Tu komunikaciju s narodom trebaju ostvariti oni koji su dobili povjerenje naroda.

Znanje je danas najskuplji kapital na svijetu. Mi trebamo naš obrazovni sustav uskladiti s Europom, a to ne znači u cjelosti usvajanje drugih sustava, već da ponudimo ono što imamo dobro kako bismo bili prepoznati kao partneri.

Problema ima puno. Od informatičke nepismenosti, do nepoznavanja stranih jezika. Ako želimo biti dijelom Europe, te probleme treba prioritarno rješavati.

Još uvijek nemamo strategiju macro-ekonomskoga razvitka BiH.

Strategija razvoja TK sadrži najviše dogovorenih ciljeva koji se odnose na naše Ministarstvo.

Na poziciju pomoćnika ministra za znanost i visoko obrazovanje došao sam kao nestranački kandidat, ali ne mislim da mi je to bila otežavajuća okolnost. Ja imam itekako vidljivu političku pripadnost.

Pripadam politici moderne demokratske BiH. Dakle, ako sam na ovu funkciju predložen od HSS-a kao nestranački kandidat, nisam politički indiferentan i ljudi su me, kao takvoga, prepoznali.

HG: Smatrate li da ste mogli raditi kako mislite da treba ili imate osjećaj da ste još nešto mogli napraviti, a niste?

Radić - To je za mene vrlo bitno pitanje, no ne bih zalazio u detalje.

Želio bih kritički dijalog o onome što bi moglo biti bolje. Ovo društvo neće izaći iz krize sve dok ne počnemo slobodno i otvoreno govoriti o svim našim "bolestima". Mi smo zemlja u tranziciji i promjena društvenoga sustava veliki je problem i za one zemlje koje nisu bile u ratu.

Mnogo toga je urađeno i popravljeno, ali smo više pod dojmom onoga što je nepopravljeno. Vrijeme brzo prolazi i to nas, pored ekonomskoga stanja u društvu, bitno ograničava.

Mandat od nepune dvije godine nije dovoljan za značajnije rezultate. Trudio sam se svoj posao obavljati pošteno i odgovorno, profesionalno i korektno.

Ono s čime nisam zadovoljan je npr. dovoljan i adekvatan prostor kao i potreban broj

nastavnika i asistenata. Za sada je situacija takva da ni 30% studenata nekih fakulteta sa prve godine ne prelazi na drugu. Ti rezultati nisu u vezi sa sposobnostima studenata i nisu subjektivne prirode.

HG: Imaju li Hrvati u TK pravo kada se žale da ih je premalo na Univerzitetu i u vlasti na TK?

Radić - Pitanje nije jednostavno i problem se ne može rješavati ad hoc.

Hrvati trebaju biti svjesni svoga položaja i svojih kvalitativnih i kvantitativnih kadrovskih mogućnosti. Izvana gledano, nedopustivo je mali broj Hrvata angažirano na Univerzitetu, a pogotovo na funkcijama prorektora, dekana, prodekana ili šefova odsjeka, kao i nenastavnoga osoblja.

Iznutra gledano, nema nas dovoljno, ni po broju niti po konkurentnosti.

Imaju Hrvati pravo kad se žale da ih je malo u vlasti i na Univerzitetu, ali ako pogledamo stanje u drugim dijelovima BiH, onda je situacija u Federaciji i na TK prilično dobra.

Težak je i mukotrpan posao objediniti i pravilno usmjeravati malobrojnu hrvatsku zajednicu u Tuzli

HG: Kako gledate na rad hrvatskih udruga u Tuzli? Što biste mijenjali?

Radić - Rad hrvatskih udruga u Tuzli zapazili su i mnogi ugledni ljudi izvan hrvatskoga civilizacijskog kruga. Grupa intelektualaca okupljena oko Hrvatskoga doma, Napretka, Matice Hrvatske i Udruge hrvatska žena vraća ugled društvenome životu što su ga tuzlanski Hrvati imali u prošlosti našega grada.

Među njima se posebno izdvaja uloga fra Petra Matanovića.

On će biti upamćen po tome što je otvorio vrata katoličke crkve za sve dobronamjerne ljudske duše. Jedan je od katalizatora u revitalizaciji i obnovi davno utemeljenih hrvatskih udruga i institucija.

Poput starih, dobrih franjevac razradio je ideju suživota na ovim prostorima, zalažući se za svoj narod koji gradi mostove s drugim narodima.

Intelektualac i ekumenist, uveo je u crkvu, pored klasične i modernu glazbu, a iz crkve izveo u javne kulturne prostore sakralnu glazbu. Posvetivši se likovnoj umjetnosti na više načina, pokazao je koliko se može biti veliki i širok na ovim malim, uskim prostorima.

On je pravi pastir koji u pregrštima poklanja dobrotu i milosrđe.

Vrijeme njegova rada obilježeno je reformacijom sveukupne hrvatskobosanske kulture, vjere, udruga, publicistike i opće međuljudske suradnje.

Za sada ne bih ništa mijenjao u radu hrvatskih udruga.

TEŽAK JE I MUKOTRAN POSAO OBJEDINITI I PRAVILNO USMJERAVATI PRILIČNO RAZJEDINJENU MALOBROJNU HRVATSKU, KATOLIČKU ZAJEDNICU U TUZLI.

HG: Kako ocjenjujete rad političkih stranaka s hrvatskim predznakom u Tuzli? Što biste mijenjali?

Radić - Ovdje bih nešto mijenjao. Ponovio bih misao iz prethodnoga odgovora: Težak je i mukotrpan posao objediniti i pravilno usmjeravati politički razjedinjenu malobrojnu hrvatsku zajednicu u Tuzli. Pogotovo zato što na političkome nebu Tuzle nema karizmatičkih ličnosti koje bi mogle kvalitetno obaviti taj odgovorni povijesni zadatak (fra Petar je, nažalost, svojim pozivom, usmjeren na djelovanje koje nije politički etabliровано). Osobno nisam u situaciji išta mijenjati, ali osjetim da su promjene potrebne.

HG: Jeste li razmišljali o odlasku iz domovine kada je tome bilo razloga razne prirode? Kako danas gledate na mlade ljude koji su obeshrabreni, imate li za njih poruku?

Radić - Prema rodnome gradu i državi BiH osjećam jaku naklonost. U Tuzli sam proveo sretno djetinjstvo i lijepu mladost. Iz rodnoga grada nisam pobjegao jer sam smatrao da su u njemu ostali najbolji.

Raznolikost u BiH smatram bogatstvom, a ne razlogom za razdor. Zaokuplja me izjava jednoga stranog veleposlanika u našoj zemlji koji je rekao: "Potruditi ću se da naučim vaš jezik, ali samo jedan". Ovome čovjeku jasno je da ćemo ga razumjeti svi, ako progovori bilo kojim bosanskim govorom.

Ja svoj optimizam temeljim na tisućugodišnjim temeljima državnosti moje zemlje u čijoj su povijesti uvijek zajedno živjele različite religije i etničke skupine. Moje iskustvo mi govori da se može živjeti zajedno.

Naš zajednički život je neminovnost, a u budućnosti, BiH će biti normalna, demokratska zemlja, koja je to postala glasačkim listićima bez tutorstva i posrednika.

Razumijem obeshrabrene mlade ljude. Priče o ulozi mladih ljudi su razvikane i glasne, ali u praksi je drugačije.

Dosadašnji stupanj demokracije u obrazovanju dosegao je razinu potpunoga bespravlja učenika i studenata. Ne postoji gotovo ni jedna institucija koja je u funkciji ostvarivanja bilo kakvoga prava učenika, a nastavnici, autoritativnom moći sude i odlučuju na štetu mladih ljudi.

Posebno to osjete djeca povratnici, pa sada već, i mladi stručnjaci povratnici. Iz obrazovnoga sustava u kojemu je sve podređeno i prilagođeno mogućnostima i zanimanju učenika, povratnike u domovini čeka sasvim drugačije ustrojen obrazovni sustav.

Moja poruka mladima izgleda frazealno, ali ja im mogu reći da svoje snove mogu ostvariti samo ako život i svijet gledaju otvorenih očiju, misleći svojom glavom!

HG: Kako doživljavate BiH u trenutcima sveopće krize, koja se s naših prostora sada proširila po čitavome svijetu?

Radić - Pacifist sam po uvjerenju zato što sam u životu preživio dva rata. Smatram da se svaki nespornost, onaj najprostiji i onaj najsloženiji mogu rješavati mirnim putem.

Najvažnija zajednica u kojoj čovjek može ostvariti kvalitetan mir je obitelj. Odrastao sam u dobroj, građanskoj porodici i moja je majka najzaslužnija za moj uspješan život na svim poljima.

Moja supruga Ines...bolju životnu suputnicu i majku svoje djece nisam mogao odabrati, najutjecajnija je osoba u mome životu i sveučilišnoj karijeri.

Mi smo željeli za života uraditi nešto korisno. Prenijeli smo na svoju djecu, Sandru i Nenada one vrijednosti koje smo naslijedili od svojih roditelja. Oni su oboje liječnici i imaju svoje obitelji. Imamo i dvije unučice, Karlu i Martinu.

Religiozan sam i vjernik. Kršten sam... ali jedno vrijeme nisam prakticirao vjerski život. Krize i rat su prilika da se preispitaju duhovna opredjeljenja i stavovi. Moji djedovi pradedovi bili su crkveni ljudi. Od njih sam baštiniio sklonost za duhovnim potrebama i nije mi trebalo puno da u svoj život unesem i taj vjerski praktični segment.

Kao da sam uvijek tako živio, naprosto zato što je u obitelji kontinuirano postojalo održavanje tradicije crkvenoga i religioznog života.

Moja obitelj je moj mir u koji se sklanjam kad osjećam krizu bilo koje vrste.

Domovina je prostor za koji sam jako vezan. Odgajajući mlade ljude nesebično sam se zalagao da im pokažem pozitivne vrijednosti.

Kao mentor omogućio sam osposobljavanje i napredovanje mnogih mladih kadrova, upućivao sam ih u samostalan rad i metode znanstveno-istraživačkoga djelovanja i stručnoga usavršavanja.

Tako sam, nadam se, doprinio općoj stvari za ostvarivanje kvalitetnijega života za sve nas.

Ratne rane, beskućništvo i siromaštvo ne mogu se lako izliječiti i riješiti. Imamo još mnogo posla. Tek kada riješimo svoje nevolje i probleme možemo se upustiti u sudjelovanje u rješavanju svjetskih problema i nespornazuma.

Marica Petrović

Iz života poznatih

OTAC MEDICINE

Hipokrat, čuveni starogrčki liječnik i pisac brojnih knjiga iz medicinske znanosti (4. stoljeće pr. Kr.) otac je medicine. Liječničko zvanje smatrao je posebnim i bogomdanim, različitim od svih drugih zvanja koje poznaje ljudski rod.

"Dužnost svakog liječnika jest da u svako doba dana i noći pristupi odmah i na jednak način svakom pacijentu, bez obzira na boju njegove kože, društvenu pripadnost i platežnu mogućnost... Liječnik mora liječiti svakog pacijenta, iako možda zna da ovaj njegovu uslugu neće moći platiti..."

Da Hipokrata nisu svi slijedili, govori i primjer perzijskih liječnika njegova vremena. Njima je bilo službeno propisano da "prije nego počnu liječiti pacijente vjernike najprije moraju učiniti tri uspješne operacije na pacijentima nevjernicima". Tako je bilo nekad, prije 2,5 tisuće godina, a danas...

HRVATSKI GLASNIK O SREBRENICI 1995. I 2003.

SREBRENICA, 31. OŽUJKA 2003.
POKOP 600 UBIJENIH SREBRENIČANA

Na zajedničkom memorijalnom kompleksu u Potočarima, u ponedjeljak, 31. ožujka 2003. godine obavljen je zajednički pokop prvih 600 identifikiranih žrtava u prisustvu preko 10.000 ljudi.

Nakon vjerskog obreda, govorili su (naglasici iz govora):

Reis Mustafa efendija Cerić:

"Ovdje se nema nešto reći što svijet ne zna, ovdje se ima samo vidjeti što vjera propovijeda - ubiti jednog nevinoga je kao ubiti cijelo čovječanstvo. Pravda i nada, jedine su prilične dvije riječi".

Visoki predstavnik Paddy Ashdown kazao je da je ovo konačni ispraćaj žrtava u vječni smiraj. "Ovo će mjesto biti opomena što bude kada jedan narod izgubi glavu. Nećemo odustati dok ne okončamo strahote iz prošlosti i dok ne postignemo pravdu za stradale".

Ashdown je prenio poruku Kofija Annana, glavnog tajnika UN-a, koji je istakao kako se u Svjetskoj organizaciji S dubokim bolom sjećaju užasnih zbivanja u Srebrenici i iskazao zabrinutost činjenicom da poruke iz Srebrenice nisu u cijelosti shvaćene, te da najodgovorniji za zločine još uvijek nisu uhapšeni.

Član Predsjedništva BiH Sulejman Tihić govorio je u svoje ime jer, o zločinu u Srebrenici nije moguće govoriti u ime cijeloga Predsjedništva.

"U Srebrenici je ubijeno oko 10 tisuća ljudi, vode se kao nestali, samo zato što su Bošnjaci i muslimani. Čekamo odgovor gdje su nestali,

dokle će ih tražiti majke i sestre. Zašto RS ne kaže gdje su masovne grobnice, zašto nisu uhićeni Mladić i Karadžić i zašto UN ne reagira? O Srebrenici moramo govoriti zbog istine i pravde, ali i zbog toga da se Srebrenica više nikada i nigdje više ne ponovi".

Ministar vanjskih poslova BiH Mladen Ivanić izjavio je da je u Potočare došao kako bi izrazio sućut i suosjećao u bolu sa majkama Srebrenice.

U ime obitelji čiji su članovi nestali u Srebrenici Almedina Dautbašić, koja je i sama ostala bez oba roditelja, poručila je kako je njihov sjećanje jače od svakoga zločina.

Hrvatski Glasnik je u broju 39 od 20. srpnja 1995. godine objavio u povodu tragedije u Srebrenici sljedeće:

RIJEČ GVARDIJANA FRANJEVAČKOG SAMOSTANA U POVODU TRAGEDIJE U SREBRENICI

Dragi prijatelji,

Nalazimo se u teškoj situaciji. Zahvatila nas je posebna duhovna zebnja, koja je još više pojačala moru, koja nas prati već četiri godine. Jer ovo što se dogodilo s našim narodom Srebrenice i okolice, nije samo njihovo stradanje, nego stradanje i sviju nas: od Vukovara, Erduta, Ravnog, Mostara, Bosanskog Broda, Brčkog, Bijeljine i drugih mjesta, da ih ne nabrajam sve, što ih pokušase rušenjem i progonima učiniti rajem za svoju vlastitu naciju, gdje će se i Bog ponašati po njihovim zamislima.

Teško je shvatiti i prihvatiti, ali ništa nam drugo ne preostaje, nego boriti se protiv takvih shvaćanja i postupaka. Pravda je često spora, kažu ljudi, ali i dostižna! Ne smijemo se predati i izgubiti vjeru u bolje sutra. Učinimo i ovu patnju novim motivom za obranu dostojanstva i svojih prava na dom i ognjište!

Međutim, u svem tom naboju za obranu, držimo se svih standarda svetih knjiga (Biblije i Kur'ana) i na njihovim temeljima uređenih Konvencija o vladanju i viteškom stavu u ratu.

Dragi sugrađani Tuzle i okolice, učinimo sve da ovi ljudi što prije ublaže svoju patnju i boli. Pozivamo vas, da se uz, službene predstavnike vlasti, i sami uključite u doček, i prijem ovih ljudi. Znajite, da i čaša hladne vode na vrijeme uslužena, može spasiti život! Da ne govorimo o drugim mogućnostima!

Zamolio bih sve vas sugrađane kao i novopridošle, da sačuvamo prisebnost i dobrosusjedske odnose sa svim sugrađanima, posebno s onima koji su na neki način povezani s onima koji su nam nanijeli ovu nevolju. Mi moramo činiti sve i protiv onih osjećaja koji nam u ovakvim prilikama pritišću dušu, kao mora, a to je osjećaj osvete. Valja poštovati zakon, mir i red, ako hoćemo da nas naši prijatelji razumiju i pomognu. Ako se izjednačimo u svemu s onima koji su nama učinili nepravdu, onda ne možemo ni od koga tražiti pomoć. U svakom narodu ima dobrih pojedinaca posebno među onima koji su ostali s nama i vjerovali da ipak mogu zajedno živjeti. Nisu otišli za onim koji nas skupa svakodnevno ugrožavaju. Ako se budemo tako po-

našali, to će nam priznati svi ljudi dobre volje i sam Gospodar neba i zemlje, čija je ipak zadnja riječ.

Dragi Srebreničani! Dobro nam došli! Vjerujte nam da ćemo sve učiniti kako bismo ublažili vašu bol i patnju. Znajite da je vaša bol i naša bol, vaša patnja i naša patnja. Sve vas pozdravljam u ime Provincije BOSNE SREBRENE, koja nosi svoje ime po vašem gradu, u ime Rimokatoličke zajednice i Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije, koji se već uključio u akciju kako bi vam pomogao i olakšao.

Mir i dobro!

Fra Petar Matanović, gvardijan

Međureligijski centar grupa MOST - Tuzla

"Vjera je glavna snaga u borbi protiv svih negativnosti u društvu".

U subotu, 12. travnja 2003. godine na izletištu Zlaća održan je zajednički sastanak članova grupe MOST.

Internacionalni multireligijski centar MOST je projekt koji ima zadatak udružiti tri glavne religijske grupacije u Tuzli, te usmjeriti njihovo djelovanje ka boljitku i suživotu (grupa Most - Tuzla) uz pomoć prijatelja iz Nizozemske.

Organizacija Grupa Most - Tuzla zvanično treba otpočeti s radom otvaranjem Ureda u svibnju ove godine, u našem gradu.

Naši prijatelji iz Nizozemske su osigurali novčana sredstva, najviše od Međunarodnog mirovnog vijeća (IKV) za rad ureda u naredne dvije godine.

Za početak ured bi trebao organizirati kulturne događaje, radionice, javne aktivnosti, okrugle stolove i skupove. Nadamo se u narednim godinama povećati broj članova i simpatizera, te iznaći financijska sredstva za gradnju modernog centra.

Inicijatori sastanka su tri religijske zajednice (muslimanska, rimokatolička i pravoslavna) MOST - NIZOZEMSKA IKV (Međudrvenno mirovno vijeće).

Sastanak su pripremili g. Zijo Lugavić i g. Željko Pucio Danilović.

Prisutni su bili začetnici same ideje, predstavnici tri konfesije fra Petar Matanović, otac Niko Tošić i efendija Muhamed Lugavić.

Ovu prigodu su uveličali svojim prisustvom gosti iz Nizozemske: gđa HENNY VAN WIEREN, gđa. MARGREETH VAN MEGGELEN, g. HENRI KOMEN, WILLEM DICKE i g. ŽELJKO - PUCIO DANILOVIĆ predstavnik Nizozemske mirovne organizacije IKV.

Svojim sudjelovanjem ovaj susret su uveličali članovi grupe Most iz svake konfesije i mladi koji

usvojile na kraju radnoga dana zajednička rješenja i prijedloge. Raspravljalo se o tri stvari: a) Teme za naredni okrugli stol koji bi se trebao održati u svibnju, a godišnje je planirano šest; b) problemi mladih; c) socijalno ugroženi.

Na kraju rada doneseni su vrlo zanimljivi i kreativni zaključci. U svezi s okruglim stolovima grupe su predlagale za naredni okrugli stol prezentaciju druge prevedene Kuschelove knjige, kojoj je cilj zbližavanje među religijama uz objašnjenje dr. teologije fra Mile Babića. Sve grupe se slažu da je prethodni okrugli stol na temu "Spor oko Abrahama" bio veoma uspješan, dobro posjećen i medijski popraćen. Grupe su se najviše zadržale na istraživanju problema mladih.

Zaključilo se da mladi nemaju dovoljno uvjeta za rad, dakle nezaposlenost je veliki problem, a samim time nezainteresiranost i pesimizam. Loš standard također utječe i djeluje na mlade ljude, kao loš odgovor u obitelji, što sve dovodi do korištenja droge i drugih poroka.

Istaknuto je da mladi, a i stariji moraju naučiti pratiti moderne promjene u društvu, kao i međusobno razumijevati. Mladi se moraju žrtvovati i boriti protiv bolesti pesimizma. Veliki naglasak je stavljen na obiteljski odgovor.

Što se tiče socijalno ugroženih, najugroženiji su stari i bespomoćni, izbjeglice i raseljena lica. Razgovaralo se o siromaštvu koje je sve veće, a što zabrinjava.

Naglašeno je da mladi mogu pomoći ovakvim slučajevima karitativnim radom, i drugim vrstama usluga.

Sastanak je završen obraćanjem oca Nike Tošića, i gđe Margareth van Muggelen koja je prezentirala odluke glavnih predstavnika konfesija.

Na koncu fra Petar Matanović je zaključio sastanak zajedničkom molitvom uz opasku da je današnji sastanak trebao biti rekreativno-radni, ali završio se kao striktno radni, a fra Petar se nada da su se gosti uvjerali u našu sposobnost i kreativnost samo nam nedostaju novčana sredstva kojima možemo sve realizirati.

Ivan Stanivuk

Ambasador Sjedinjenih
Američkih Država u BiH

Clifford Bond u Tuzli

Foto BLICKO

U Tuzli je, 8. travnja 2003. godine boravio ambasador SAD u BiH, gdje su privrednicima Tuzle predstavljeni programi Vlade SAD za podršku trgovinskom i gospodarskom razvoju BiH.

Prisutnim privrednicima se obratio ambasador SAD u BiH Clifford Bond, koji je naglasio da je uvjeren da je promoviranje malih i srednjih poduzeća ključ izgradnje konkurentskog gospodarstva Bosne i Hercegovine.

Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) - Ured za američku i inozemnu trgovinu, Ministarstvo poljoprivrede SAD, Export-Import banka i Korporacija za prekomorske privatne investicije, predstavile su programe potpore Vlade SAD proširenju i razvoju privatnog sektora u BiH. Predstavljen je i "ECO links" program američke Vlade koji promovira tržišna rješenja za probleme urbane i industrijske zaštite okoliša.

Ambasador Bond posjetio mjesto gdje se nalazi bista Martina Luthera Kinga, zatim je posjetio Narodnu i univerzitetsku biblioteku "Derviš Sušić" i Međunarodnu galeriju portreta u Tuzli.

Načelnik Općine Tuzla Jasmin Imamović se zahvalio ambasadoru Bondu i Vladi SAD na pomoći koju su do sada pružili BiH, a posebno Tuzli. U razne programe SAD je uložila u Tuzli, preko trideset milijuna dolara.

Hrvatska politička scena u Tuzli i okolici je...

... NEŠTO ČEGA NEMA I DUGO JE NEĆE BITI?!?

Biranim riječima rečeno hrvatske političke scene je sve manje u Tuzli i okolici, a građanska je još daleko od svoje prave i poštene profilacije. Dužnosnici sa hrvatskim predznakom, osobnim ili stranačkim, mnogo više su uradili i rade za sebe, nego za narod koji, tobože, predstavljaju i zastupaju, čime se ne rijetko u prsa busaju

Da sam u nadnaslovu ovoga teksta stavio prepoznatljiviju odrednicu - Tuzlanske županije ili Tuzlanskoga kantona - bio bi određeniji i jasniji na koga, koji teritorij i koje Hrvate se misli. O širem ili užem zemljopisnom određenju ili nekoj neodređenoj, imaginarnoj, teritoriji. No, nije greška, već namjera moja, jer je ono o čemu pišem uzrokovano baš brojnim nejasnim, neodređenim, nedorečenim, nedefiniranim, nakaradno, drsko, lopovski... postavljenim životnim, zakonskim i političkim stanjima i situacijama. Bez obzira na to što se sve to odnosi na žitelje ovoga kraja, svih nacionalnih pripadnosti i određenja, zbog novine za koju ovo pišem, "Hrvatski Glasnik", po osobnom izboru, a ne po redakcijskoj narudžbi ili nekoj strogoj uređivačkoj koncepciji, zbog sve ignorantskijeg odnosa političkih i vlastodržačkih čimbenika spram Hrvata i njihovih (proklamiranih) prava, pa i zbog samoga sebe, ovaj novinski prostor je posvećen hrvatskoj populaciji. Svi drugi koji se u ovom pisanju eventualno prepoznaju i pronađu, utoliko bolje po ovaj tekst, ovu novinu i moju malenkost.

U pokušaju kakve-takve analize hrvatske političke scene u ovome dijelu Bosne i Hercegovine, najprije mi se nametnulo pitanje postoji li takovo nešto uopće. Ako je suditi po političkim strankama sa hrvatskim predznakom - **Hrvatska demokratska zajednica, Hrvatska seljačka stranka, Nova hrvatska inicijativa** i pasivizirana, a možda i zamrla Hrvatska stranka prava, pa Hrvati u Socijaldemokratskoj partiji, čak i na nekim višim pozicijama (uglavnom doministarskim i dopredsjedničkim), moglo bi se reći da Hrvati i Hrvatine u ovome dijelu razučene teritorije, koja se državom Bosnom i Hercegovinom zove, imaju i te kako isprofiliranu političku scenu i da su se izborili za najveći dio svojih prava. Međutim, životna i politička praksa pokazuje sasvim drugačiju rendgensku snimku. Kako u jednom novinama nedavno napisao suradnik "Hrvatskoga Glasnika", **Fatmir ALISPAHIĆ**, "abortirana demokracija u 1990. godini" na ovim prostorima nije ni izdaleka polučila ono što se pod pojmom prave demokracije podrazumijeva. Obični, prosti, priprosti i uglavnom neuki puk, koji je zdušno prihvatio politički pluralizam i višestranačje, najviše nacionalno, nema ama baš nikakve koristi od svojih stranaka.

U minulih "deset do dvanaest najtežih godina", zaista nezamislivo teških, nacio politusi i u hrvatskim strankama najviše su uradili sami za sebe. I kao da su zadovoljni osobno postignutim, nekada glasni i gromoglasni lideri HDZ-a, od čega bosansko-hrvatski puk nije imao baš neke fajde, gotovo su zanijemili. Mjesecima se ne oglašavaju, a ni tijekom minule predizborne kampanje nisu bili dovoljno glasni i jasni.

Hrvatska seljačka stranka je samo kroz usta svoga županijskoga lidera, medikusa **Srećka TUNJIĆA**, također ranije bila glasnjala, ali na žalost ne i moćnija.

Hrvatima u SDP-u i još ponekoj stranci građanskoga predznaka odavno se prigovaralo i prigovaralo, s pravom, da su ikebane i da su se, pojedinci, dobro izborili za svoje pozicije, što im je krajnji domet, ali ne i za hrvatske nacionalne interese.

Kao rezultat političkoga avanturizma, karijerizma, nepismenosti, oportunizma i nedostatka osobne hrabrosti zato i nemamo mnogo toga. U MUP-u Tuzlanske županije još nisu popunjena Hrvatima pripadajuća policijska i administrativna mjesta. San, polučen međunarodnom arbitražom, o tome da na dužnost načelnika Policijske uprave Tuzla mora biti imenovan Hrvat, ostat će zaista samo san. S obzirom na postotak Hrvata, Bošnjaka i Srba u Tuzli nemoguće je drugačije i očekivati. Izučavanje hrvatskoga jezika u školama samo je deklarativna odrednica, a o povijesti, kulturi, tradiciji da se i ne govori. U tzv. državnim medijima, na uredničkim i direk-

torskim mjestima, ne računajući ovu novinu i Radio postaju Soli, Hrvata nema ni za ukras, a sve je manje Hrvata i na direktorskim pozicijama.

U ovim i ovakvim, još uvijek uzburkanim međunacionalnim odnosima i strastima, nevješto prikrivenim trvenjima i hibridnom ili bolje reći "abortiranim" multi, multi... društvu, tako izgleda i mora biti. Tim prije što nam politička scena, na širem prostoru, djeluje po zakonima spojenih posuda, a to se reflektira i na micro sredine, pa se Hrvatima u Tuzli i okolici, ako glasnije i jasnije počnu tražiti svoja prava, odmah kontrira protupitanjem: "Zašto se ne pitate kakva je situacija u Čapljini, Stocu, Livnu..." *Kakanj, Bugojno, Vareš... tada se ne spominju.* Pošto sam mnogo puta napisao, a i "Hrvatski Glasnik" još više puta objavio, iz pera više autora, da je Tuzla, a uz nju i Tuzlanska županija, politički najzreljija sredina u BiH, onda pozivanje na gore spomenute gradove u Hercegovini ne mogu drugačije tretirati nego kao izgovor za isto tako loše, ali prikriveno, urađene stvari.

Do kada tako?

P. S. Tekst približno istoga sadržaja objavili smo prije dvije-tri godine. Ponovno ga objavljujemo zato što se ništa nije popravilo, nego je postalo još gore i prikrivenije. Očito "psi laju, a karavane prolaze".

Zato još jednom pitanje - DO KADA TAKO? A, ZAŠTO - TO VEĆ ZUNAMO ODAVNO!

Nikola J. IVANOVIĆ

Europskoga stanovništva do 2100. bit će četvrtinu manje

EUROPLJANI IZUMIRU

U EU će se urušiti sustav društvenoga osiguranja i smanjiti proizvodnost

Dobni sastav Europe drastično se izmijenio zahvaljujući niskim stopama plodnosti - činjenici da prosječna Europljanka rađa manje od dvoje djece - i nagnuću da se djecu prvi put ima u sve kasnijoj dobi. Do 2100. godine pučanstvo današnje europske petnaestorice smanjit će se za četvrtinu, na 144 milijuna, odnosno bit će ga čak 55 milijuna manje nego danas. Pokazalo je to istraživanje Međunarodnoga zavoda za primijenjenu sustavnu raščlambu (IIASA) pri Austrijskoj akademiji znanosti, objavljeno je u središtu Europske unije u Bruxellesu. Slično je stanje i u ostalim europskim zemljama.

U EU je danas manje djece nego odraslih ljudi plodne dobi, a taj je "negativan moment" prvi put zabilježen 2000. godine.

U tako širokim razmjerima nikada se još u ljudskoj povijesti nije pojavio. Čak i da svaka žena do danas nadalje odjednom odluči roditi dvoje djece, bez useljavanja, a uz zadržavanje sadašnje stope smrtnosti, europsko će se stanovništvo nastaviti smanjivati - upozorava suautor istraživanja Brian C. O'Neill. Podatci, međutim, pokazuju da se niska plodnost nastavlja, te da iznosi dijete i pol po ženi. Najniža je u Italiji i Španjolskoj, 1,1, a najviša u Francuskoj i Velikoj Britaniji, 2, kolika je i SAD-u. Vođa istraživanja Wolfgang Lutz napominje da se useljavanje u EU mora nastaviti jer će samo za uzdržavanje starijega pučanstva tijekom ovoga stoljeća trebati zaposlenika za gotovo milijardu i pol dodatnih osobnih radnih godina. Rađanje se, posebice u mlađoj dobi, mora, pak, poticati boljom skrbi za djecu, radnim zakonodavstvom koje bi omogućivalo veći izbor rada na skraćeno radno vrijeme te novčanim poticajima za skućivanje mladih obitelji.

IDEOLOŠKA ALERGIJA NA "PESIMISTIČKE" NALAZE

U intervjuu magazinu DANI dr. Haris SILA-JDŽIĆ, između ostaloga, rekao je: "U Los Angelesu možete ići sat vremena kolima, a da ne vidite niti jednu reklamu na engleskom. To je grad u kojem možete uspješno živjeti čak i da ne znate engleski!"

Po mome uvjerenju ovaj odgovor gospodina Silajdžića krajnje je opasan po Bosnu i Hercegovinu. Bosanci i Hercegovci koji su ovo pročitali ili sada pročitaju, a ne znaju engleski, mogli bi još više navaliti na traženje američkih useljeničkih viza i to sa krajnjom odrednicom u LA-u.

Dopisnik SLOBODNE BOSNE iz Tuzle, **Mehmed - Meša PARGAN** u jednome svojem tekstu je ustvrdio: "Umjesto da razvija vlastite, BiH milijune maraka troši na hranu iz mađarskih plastenika".

Slažem se sa tvrdnjom kolege Pargana, ali se pitam tko će osiromašenim Bosancima i Hercegovcima pomoći pri kupovini plastenika, jer najjeftiniji koštaju oko 3.000 KM: Humanitarne organizacije, županijska i entitetska ministarstva još nešto i pomažu nevoljnicima koji imaju status povratnika, ali domicilni seljaci su prepušteni sami sebi.

U prošlom broju "HRVATSKOGA GLASNIKA" gospodin **Bajazit JAŠAREVIĆ**, predsjednik Vlade Tuzlanske županije, između ostaloga je rekao: "Moja je želja da malobrojni narod treba dobiti nešto više iznad toga, kao znak dobre volje za stvarni suživot na ovome prostoru".

Sukladno ovoj izjavi Jašarevićeva Stranka demokratske akcije je Hrvatima i Srbima iznuđeno poklonila, iz svoje kvote, po jedno ministarsko mjesto. Nameće mi se pitanje kada će Srbi i Hrvati koji žive u Tuzlanskoj županiji dobiti pripadajuća im, a ne poklonjena, radna mjesta u organima uprava županije i općina.

I još nešto u svezi sa izjavom gospodina Jašarevića, u intervjuu iz prošlog broja ove novine. Dio jedne izjave glasi: **Bošnjački narod ima najveću odgovornost u pokazujući da ovdje ima jednako mjesta za predstavnike svakoga naroda, svakoga građanina**.

Glede običnog puka to nije nikada bio problem, a nije ni sada. Problem su bili i ostali političari, jer nemaju fotelja, koliko ima kandidata i stražnjica.

Uvaženi gospodin **Ivan LOVRENOVIĆ**, između ostaloga i kolumnist magazina DANI, u jednomu od brojeva je napisao: **Ima teoretičara i povjesničara koji su skloni mišljenju da je jedan od glavnih unutarnjih uzroka truljenja i raspada velikih ideoloških sistema upravo ta neotpornost na kritiku, te ideološka alergija na "pesimističke" nalaze**.

Iz prakse i osobnoga iskustva poznato mi je da su komunisti bili alergični na kritiku. Međutim, nisu mi mnogo bolji ni aktualni političari, a osobito vlastodršci - foteljaši.

Nedavno gostujući u programu RTV Tuzlanske županije dr. **Jasmin FERIZBEGOVIĆ**, direktor Veterinarske postaje Tuzla i predsjednik Udruženja veterinaru BiH je ustvrdio da je bjesnilo kod životinja neizlječivo.

Pitam se kako i kada izliječiti bijes kod svekolikog pučanstva zbog sve izraženije besparice.

Pročitao sam u jednim novinama konstataciju "Sarajevo čija se slavna multietičnost i multikulturalnost sve više pretvara u samo još jednu samoobmanu...!"

Priča o multi-kulti BiH jest izraženija u Sarajevu i dijelu Federacije sa bošnjačkom većinom, ali praksa mi nije baš sukladna i harmonična s pričama.

Prema nekim novinskim izvješćima Unger je na Općinskome sudu Tuzla kažnjen sa 20.000 KM, što je "navodno" Ajanoviću nanio duševnu bol, a presuda je donesena bez vještačenja i stručnih nalaza. Nezvanično sam saznao da je ista sutkinja presudu poništila, a narod bi na to kazao - pljunula pa polizala.

SDP-ov disident dr. **Sead AVDIĆ**, iz Tuzle bio je jedan od najozbiljnijih kandidata za predsjednika novonastale partije SDU - Socijaldemokratske unije. Drug Avdić je sklon tvrdnji da na stranačkim izborima nije prošao zato što je od kandidature odustao **Sejfidin TOKIĆ**, pa je prva fotelja povjerena **Miri LAZOVIĆU**.

Tješitelj dr. Avdića mu predlaže da umjesto viskija počne piti rakiju travaricu, jer farmakolog Tokić dobro poznaje prirodne i političke trave, travke i travčice.

"Vi sad imate SDS-ove ministre Bošnjake i Hrvate u Vladi RS-a. Alooo, je l' netko misli

Hrvatski dom Tuzla

Narodno kazalište Tuzla je izložbom fotografija, 15. travnja 2003. godine, obilježilo čudnovat jubilej - PEDESETU OBLJETNICU zgrade.

Unatoč vrijednom jubileju nije baš najjasnije što to znači jubilej zgrade same po sebi. U ovome slučaju zabunu više mi čini povijesno znani podatak da je bivša, socijalistička vlast ovo zdanje, 1949. godine, otela Hrvatskome domu Tuzla.

Da je prava i pravde, kojih očividno ni na vidiku nema, ovo zdanje bi bilo vraćeno tuzlanskim Hrvatima i zvalo bi se Hrvatski dom. A i najavljivana RESTITUCIJA u ovome slučaju je zaboravljena i na margine gurnuta.

Čudan neki sudski spor se vodio, a možda i još vodi, između tužitelja **Mimesa AJANOVIĆA**, predsjednika Bosanske stranke i tuženoga dr. **Zlatka UNGERA**, šefa tuzlanskih inspekcija.

da je to ozbiljna priča? Ja ne mislim, to je karikatura," tvrdi **Milorad DODIK**, predsjednik SNSD-a - Saveza neovisnih socijaldemokrata u RS-u, a pomalo i u Federaciji BiH.

Slažem se sa gospodinom Dodikom, ali tvrdim da je bolja i karikatura, nego prazan prostor (u novinama - ?!?)

Nogometni klub "Sloboda" Tuzla nešto loše igra i ima zrele šanse da se strmoglavi u niži stupanj natjecanja. Nešto kontam da bi direktora "slobode" **Mišu HRGOVČIĆA**, tada najviše optuživali. Ako ni zbog čega drugo, a ono što je Hrvat.

P. S. Prijatelju Mišo, razmisli malo i o ovoj (pre)poruci, jer nitko s tobom neće dijeliti odgovornost, bez obzira na nacionalnu pripadnost.

Krivo (o)gledao: Nikola J. IVANOVIĆ

DAN PLANETA ZEMLJA

22. travnja

Ljudsko je biće dio cjeline koju nazivamo Svemirom, Dio koji je ograničen u vremenu i prostoru. Ono doživljava sebe-svoje misli i osjećaje kao nešto odvojeno od ostaloga, što je vrsta optičke varke njegove svijesti. Ta je varka za nas kao zatvor, jer smo svedeni na osobne želje i na ljubav prema onom malo ljudi koji su u našoj blizini. Stavimo sebi u zadatak osloboditi se tog zatvora proširujući krug ljubavi i suosjećanja na sva živa bića na cijeloj prirodi u svojoj njezinoj ljepoti.

Albert Einstein

Svjetska globalizacija, naslijeđe 20. stoljeća, širi se poput zarazne bolesti, prouzrokovane nepoznatim virusom, i zahvata sve sfere gospodarstva i društvenog života. Diktira sadržaj scenarija, po kojem se dosadašnja pravila ponašanja dijametralno mijenjaju. Pišu ga, dakako, veliki i bogati. Pišu ga, onako kako to njima odgovara, diktirajući pri tome, nemilosrdna i nepravdna pravila i uvjete igre.

Na malim i siromašnim je da ih poslušno ispunjavaju. Ako mogu! Ako ne, što se tu može. Zakon jačega još nitko nije stavio izvan snage. Preživljavaju samo najotporniji. I u prirodi je tako.

Nova pravila ponašanja odnose se na sve segmente življenja, izuzetaka nema. Po novouspostavljenim pravilima odigrava se, po mnogima, trenutno najvažnija svjetska utakmica. Direktni suparnici u ovom odmjerenju snaga su predstavnici svjetske ekologije i ekonomije. Pravila po kojima se igra ova utakmica, a koja su pisali moćni i bogati, idu na ruku svjetske ekonomije. Stoga ne čudi što i pored svakodnevnog rasta broja ekoloških organizacija u svijetu, ekologija trenutno ima negativan skor u ovoj utakmici.

Za ovako nepovoljan rezultat veliku odgovornost snose Vlade svih zemalja svijeta. Nesklad između bogatih i siromašnih pospješuje nicanje prljavih industrija u siromašnom svijetu, i tek kad dođe do ekoloških havarija, proradi mizerna samilost bogatih prema siromašnim. Mrvicama lažne sućuti i suosjećaja daje se inadegvatna pomoć izgladnjelom stanovništvu trećega svijeta. Ne zaboravimo, pravila igre pisali su bogati i moćni.

Stoga kada potpis na neku konvenciju može značiti ograničavanje gospodarskog rasta, za njih ta ista pravila ne vrijede. Potpis na konvenciju nema. Potpisuju je mali i siromašni. Riskirajući tako da postanu još siromašniji. Bespoštedno iscrpljivanje sirovina, seljenje "prljavih tehnologija", kemijskog i atomskog otpada u zemlje Trećega svijeta, surovo monopolsko ponašanje industrijski razvijenih zemalja Zapada nad sve oskudni-

jim energetskim izvorima - prijeti da razori sve što je stvoreno na planetu - Zemlja.

Nadajmo se da će nakon sadašnje faze, faze žestokih sukoba između zaštitnika okoliša i gospodarstva, doći vrijeme pozitivnih promjena u kojem će gospodarstvo, napokon, shvatiti nužnost ekološki prihvatljive preobrazbe svoga gospodarskog djelovanja.

Međutim, postavlja se pitanje, da li je uopće moguće ovako suprotstavljene stavove pomiriti na obostrano zadovoljstvo, ali i zadovoljstvo cjelokupnog čovječanstva?

Mogućnost načelnoga pomirenja ekonomije i ekologije postaje realnom imamo li na umu da se uspješno gospodarsko djelovanje sastoji u postizanju što većeg profita, uz što manji utrošak. Upravo ovaj, osnovi, postulat svakog uspješnog gospodarskog djelovanja, predstavlja, ili bi trebao predstavljati, glavno vezivno tkivo u procesu pomirenja interesa ekonomije i ekologije.

Do tada suočeni smo sa zastrašujućim prizorom ugrožavanja samih osnova i pretpostavki biološkog i socijalnog opstanka u svjetskim razmjerama. Mada je američki senator Gaylord Nelson, još davne 1969. godine na konferenciji u Seattleu, iznoseći ideju o obilježavanju Dana Planeta, upozorio svjetsku javnost na alarmantno ekološko stanje u kojem se naša planeta nalazi, u svijesti ljudi nije se puno promijenilo.

Ali - što je tu je! Dan planeta Zemlja prvi put obilježen je prije 33 godine, 22. travnja 1970. godine. Po mnogima to je najvažniji događaj u povijesti demokracije. Tog dana je 20 milijuna ljudi iskazalo svoju podršku očuvanju prirode i životne okoline na Zemlji.

U tom ozračju, potkraj sedamdesetih godina 20. stoljeća nastala je, ili se ponovo probudila, teorija o Gei, našem planetu Zemlji, koji možemo smatrati golemim živim bićem. James Lovelock, autor navedene teorije, konstatira da je to biće sve više bolesno, a ljudska populacija, šireći se eksponencijalnim rastom poput karcinoma na golemom tijelu, prijeti uništenju svoga domaćina.

Britanski znanstvenik J. Lovelock i njegova teorija imaju dosta zagovornika u vremenu koje je posebno osjetljivo prema globalnim

problemima zaštite okoliša, ali Lovelock nije prvi na naš planet gledao kao na živo biće. Učinio je to još 1758. godine James Hutton, otac moderne geologije, na sastanku Kraljevskog društva u Edinburghu, izjavljujući da je Zemlja nadbiće, kojega treba pomno proučiti. Kruženje hranjivih tvari u tlu i kretanje vode iz oceana prema kopnu usporedio je sa krvotokom.

Zašto uopće na ovom mjestu spominjemo teoriju o Gei, Zemlji, kao živom biću? Jednostavno stoga što živa i neživa tvar na Plavom planetu čini cjelinu. Ljudski rod jest dio te cjeline, a možda i karcinom na Geinom velikom tijelu, koje više od 71 % čini voda, a takav je omjer, zanimljivo, i u ljudskom organizmu.

Na kraju, konstatirajmo ono što svi manje-više znamo: planet star 4,5 milijarde godina opasno je bolestan i teško će ozdraviti bude li se prema njemu i dalje odnosili s tako malo pozornosti.

Otkako je izašao iz pećine, čovjek istražuje, sanjari, razmišlja samo o jednom. Kako raditi što manje, a imati i uživati što više?! Podređuje tome sve živo i neživo oko sebe. Uključivo i pripadnike vlastite vrste.

Priroda to i te kako dobro osjeća i vraća za sve ono loše što joj činimo. A evo nas u 21. stoljeću, i još uvijek mislimo da imamo vremena za spas planeta.

Stoga, učinimo sve što je u našoj moći da se na planetu Zemlja počne gledati kao na čovjekov jedini dom, kao na živi samopodešavajući sistem, i da svako narušavanje ekološke ravnoteže u tom sustavu ugrožava opstanak života svih vrsta na planetu, pa i čovjeka kao vrste.

Doc. dr. sci. Miroslav PETROVIĆ

Imenovan novi apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini

Sveta Stolica imenovala je novoga apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini i Sloveniji. Novi nuncij je njegova ekscelencija mons. SANTOS ABRIL Y CASTELLO, naslovni nadbiskup Tomada, dosadašnji nuncij u Argentini, javila je KTA.

Mons. Castello je, između ostaloga, obavljao službu apostolskoga nuncija u Pakistanu, Turskoj i Državnom tajništvu Svete Stolice. Apostolskim nuncijem u Boliviji imenovan je 1985. godine. Bio je nuncij u Kamerumu, Gabonu i Ekvadorskoj Gvineji i nuncij u Jugoslaviji.

Nuncij Castello rođen je u Alfambri, Španjolska, 21. rujna 1935. godine. Govori španjolski, talijanski, francuski, engleski, njemački, hrvatski i srpski jezik.

GODIŠNJA SKUPŠTINA HKD NAPREDAK UTEMELJENA JE FONDACIJA ZA STIPENDIRANJE ĐAKA I STUDENATA "IVO ANDRIĆ - VLADIMIR PRELOG"

Hrvatsko kulturno društvo Napredak održalo je, 5. travnja 2003. godine u dvorani Kamernoga teatra '55 (Napretkova palača) u Sarajevu svoju IX. godišnju skupštinu, na kojoj su sumirani postignuti rezultati u protekloj godini i usvojen je Program rada za 2003. godinu. Utemeljena je Fondacija za stipendiranje đaka i studenata "Ivo Andrić - Vladimir Prelog".

U radno predsjedništvo izabrani su: Bupić Matko, fra Petar Matanović, dr. Franjo Topić, Snježana Šušnjara i Filip Zloušić. U povjerenstvo za zaključke izabrani su dr. Nediljko Bilić i Radovan Marušić.

Radom Skupštine rukovodila je gospođa Snježana Šušnjara.

Uvodno izlaganje je podnio prof. dr. Franjo Topić, predsjednik HKD Napredak govoreći o obilježavanju Stoljetnice HKD Napredak naglasio je, da je na misli zahvalnici bilo deset kardinala i tridesetak nadbiskupa i biskupa iz svih europskih zemalja, a prigodnu propovijed je održao Papin vikar kardinal Camillo Ruini. Naveo je ocjene o vrijednosti Napretka mnogih zvaničnika, a posebno Hrvatske prof. dr. Josipa Vrbošića koji je napisao: "O visokom ugledu Napretka svjedoči i nazočnost središnjoj proslavi u Sarajevu impozantnog broja najviših predstavnika kulturnog, političkog, vjerskog i gospodarskog života BiH, od vjerskih vrhova sve tri konfesije na čelu s kardinalom

Puljićem, članova predsjedništva BiH, brojnih ministara i ostalih državnih dužnosnika, te gotovo svih ostalih čelnika. Malo koja institucija može danas u Bosni i Hercegovini okupiti na jednome mjestu tako šaroliko društvo, predstavnika različitih i disparatnih orijentacija i opcija, poglavito iz političkog života".

"Svojim stogodišnjim djelovanjem HKD Napredak na najbolji mogući način predstavlja konstantu opstojnosti hrvatskog identiteta i jedinstven primjer njegova opstanka, koji izaziva divljenje zbog njegovanja nacionalnog kulturnog naslijeđa, poštujući istodobno različitost drugih kultura, te šireći jezik tolerancije i razumijevanja kao temelja zajedničkog života".

U izlaganju prof. Topić se osvrnuo na rezultate rada u 2002. godini. Sumirani rezultati govore da je Napredak realizirao velik broj koncerata, izložbi, likovne kolonije, likovne anale, tribine, predstavljanja knjiga, turnire, festivale, te sudjelovao na manifestacijama drugih društava.

Pri napretku djeluju folklorne skupine, tamburaški orkestri, zborovi, sastavi i grupe, šahovski i nogometni klubovi, planinarsko društvo.

Napredak izdaje dva lista: tuzlanski HRVATSKI GLASNIK koji je nedavno obilježio i 10 godina izlazenja što mu čestitamo. BOBOVAC u Varešu, drži dva radija u Sarajevu Vrhbosnu

OD VEĆIH PROJEKATA VALJA SPOMENUTI MEĐUNARODNI FESTIVAL ZABAVNE GLAZBE "FORTE", BOŽIĆNI TURNIR U MALOM NOGOMETU, KOJI JE POSTAO NAJREPRESENTATIVNIJI TURNIR OVE VRSTE NA PROSTORIMA BIVŠE JUGOSLAVIJE, ZATIM VRLO DOBAR ZENIČKI BOŽIĆNI TURNIR, TE ŠAHOVSKE USKRSNE TURNIRE U SARAJEVU I ZENICI. UZ OVO TREBA ISTAČI RUJANSKE DANE KULTURE KOJE ORGANIZIRAJU LAŠVANSKE PODRUŽNICE UZ PODRŠKU SREDIŠNICE, BIJENALE ŠOPOVE DANA NA PLIVI, KOJE ORGANIZIRA SREDIŠNJICA S JAJAČKOM PODRUŽNICOM, NAPRETKOVE DANE U SPLITU, MEĐUNARODNA LIKOVNA KOLONIJA "BREŠKE" - TUZLA, KONCERT ZAGREBAČKE FILHARMONIJE U ZAGREBU, LIKOVNO ANALE, KAO I DJEČJI FESTIVAL "PICCOLISSIMO" U SARAJEVU.

zajedno s Nadbiskupijom i Bobovac u Varešu. Napredak je u prošloj akademskoj godini podijelio Središnji fond: 26 stipendija i 85 potpora, a i podružnice stipendiraju i daju potporu đacima i studentima.

Prof. Topić ukazao je i na propuste Društva, između ostaloga, na nedovoljno uključivanje u izdavanje 100 knjiga hrvatske književnosti u BiH koji projekt nosi sarajevski ogranak Matice hrvatske, te premalo uključivanje u pisanje Leksikona Hrvata BiH. Stećak ne izlazi već duže vrijeme.

Govoreći o budućim planovima, kao prioritet je naveo otvaranje Napretkove knjižnice u srpnju. Njezino uređenje je podržala Vlada Republike Hrvatske i njemačka crkvena organizacija Renovabis. U planu je stvaranje zaklade za stipendiranje, treba početi gradnju multimedijalnog doma, obaviti popis Napretkova arhiva, više pažnje posvetiti marketingu i medijima, izdavaštvu, obnovi novih podružnica, uklanjanje novih članova i naplati članarine.

S posebnom pozornošću Napredak će raditi na jačanju svoje uloge u Republici Hrvatskoj. Svi ovi planovi umnogome ovise i od

općih društvenih i političkih kretanja u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj.

Predsjednik Napretka je upozorio na značenje pitanja - iseljavanja, povratka i nataliteta. Pozvao je sve "napretkovce" da budu svijetli primjer u ljubavi prema životu i pravom rodoljublju i domoljublju. Topić se osvrnuo i na ocjene o kroatiziranju bosanskog jezika, ocijenivši ih neutemeljenim, a kritizirao je i činjenicu da su oskvrnuće kipa Srca Isusova na sarajevskoj katedrali, kao i neki drugi incidenti prešućeni. Topić je spomenuo i restituciju, od čega će uveliko ovisiti budući rad Napretka.

"Nadamo se da će zakon o restituciji dobiti pravi oblik, a to znači da se u principu vrati sve ono što je oduzeto, kako je i bio prvi nacrt zakona 1996. godine. Naravno da nije moguće sve naturalno vratiti, ali davanjem mogućnosti otkupa od strane sadašnjih korisnika tek se konačno ozakonjuje pljačka izvršena od strane komunista 1945. godine. Znam da je to teško pitanje, ali se neće riješiti odgađanjem. Postaje više nepodnošljivo koliko se odugovlači rješavanje ovog

bitnog pitanja". U porukama i preporukama prof. Topić je naglasio da Napredak mora pomagati da se u ovim našim zemljama razvija ljubav prema radu jer sav veliki i razvijeni svijet počiva, samo na dvije poluge: **dobra organizacija i veliki rad.**

...Treba nam optimizma: neki su Hrvati postali profesionalni pesimisti, stalno se govori o teškoćama, o problemima, nikako da se neki okrenu radu i traženju što boljih rješenja. Treba nam oduševljenih, a ne mlakih ljudi.

...Napredak i slična društva trebaju služiti razvoju i odgajanju **dragovoljstva** na ovim našim zemljama, kao i da daruju svoje **ostavštine** za Napretkove namjene, prije svega za Fond za stipendiranje. Svijetli su primjeri operna diva **Milka Trnina** i akademski slikar **Miroslav Bilić**.

U toku rasprave bilo je riječi o deložacijama iz kluba "Lira" i "Napretkove" podružnice u Drvaru, pa je na temelju toga predloženo da "Napredak" apelira na aktualnu vlast da se ubrza proces restitucije.

Skupština je donijela i odluku o osnivanju fondacije za stipendiranje đaka i studenata

"Ivo Andrić - Vladimir Prelog" i o izmjenama i dopunama Statuta HKD Napredak.

Delegati Skupštine predložili su da se prof. dr. Franji Topiću dodijeli najviše priznanje za njegov nesebičan i uspješan rad.

Prisutne su pozdravili i **Šaćir Filandra**, predsjednik Bošnjačke zajednice kulture "Preporod", koji je ukazao na pitanje prava na vlasništvo i financiranje rada društva, te član Srpskog kulturno-prosvjetnog društva "Prosvjeta" **Ratko Orozović** koji je predložio realiziranje zajedničkih projekata.

Komisija za povjerenstvo će na temelju dostavljenih materijala, izlaganje predsjednika dr. Franje Topića i rasprave predložiti zaključke sa IX. godišnje Skupštine.

Delegati na Skupštini HKD Napredak iz Tuzle bili su fra Petar Matanović, Zvonko Bosankić i Juraj Novosel.

U 18 sati slavljena je sveta misa u katedrali za Napretkovce, u 19,30 sati prikazan je film o Napretku, a u 20 sati priređen je domjenak.

Priredio Juraj NOVOSEL

OSNIVAČKA SKUPŠTINA HKD "NAPREDAK" PODRUŽNICA LUKAVAC

Prigodnom svečanošću i uz nazočnost velikog broja zvanica iz kulturnog, političkog i umjetničkog života, otvorena je u nedjelju, 30. ožujka 2003. godine Obnoviteljska skupština HKD "Napredak" podružnica Lukavac u dvorani Doma kulture u Lukavcu.

Skupština je obnoviteljska obzirom da je ovo Društvo već funkcioniralo u periodu od 1937-1943. godine kada je uslijed ratnih zbivanja prestalo sa radom.

Nakon punih 60 godina, ova je ideja ponovno zaživjela i, zahvaljujući prečasnom Peri Ilikiću i grupi entuzijasta, pristupilo se obnavljanju Društva. Tom prigodom su usvojeni Statut, kao i svi ostali dokumenti neophodni za njegov rad. Za prvoga poslijeratnog predsjednika jednoglasno je izabran gospodin **Dragan Tomić**, diplomirani inženjer rudarstva iz Bistarca Donjeg. Ostali članovi predsjedništva su:

- dopredsjednici: **preč. Pero Ilikić** i **Šimo Mijatović**
- tajnik: **Anto Crvenković**
- rizničar: **Spomenko Kulić**

Sukladno potrebi naimenovan je i UPRAVNI ODBOR: Dalibor Aba, Josip Božić, Marijana Đulabić, Zdenko Ivanović, Josip Lukač, Ilija Mijatović, Slobodan Mijatović, Stjepan Pejić, Milica Tunjić, Šimo Tunjić i članovi Predsjedništva. NADZORNI ODBOR: Mirjana Crvenković, Ivan Lukanović i Marija Tunjić.

Na osnutku Društva i naimenovanju predsjedništva čestitali su između ostalih: Ljubomir Lukić - tajnik HKD "Napredak" Sarajevo, Rado Tunjić - predsjedavajući Općinskog vijeća Lukavac, Sead Hodžić - ravnatelj Doma kulture Lukavac, Mijo Krešić - predsjednik Županijskog odbora HDZ Tuzla, Juraj Novosel - glavni tajnik HKD "Napredak" Tuzla, te Zvonko Bosankić - generalni tajnik Društva Hrvatski dom Tuzla.

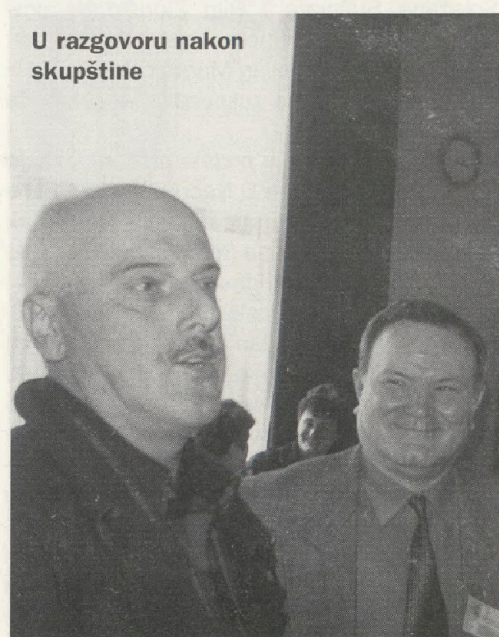
Po završetku Skupštine sudionici su razmijenili utiske uz prigodan domjenak.

Tajnik HKD "Napredak" Lukavac

Anto Crvenković

U razgovoru nakon skupštine

Svim veselje,
Gospodin je uskrsnuo.
Za nas je umro na križu,
za nas je uskrsnuo od mrtvih.

Nađimo u tom i sebe i našu nadu

DRUŠTVO HRVATSKI DOM TUZLA

Isus, pobjednik smrti,
otvorio nam je vrata
vječnosti.
Neka On, naš
uskrsli Kralj,
blagoslovi svaki
naš korak
i vodi nas kroz život.
SRETAN USKRS ŽELI

UDRUGA
HRVATSKA ŽENA
TUZLA

HRVATSKOM PUČANSTVU
u Bosni i Hercegovini
SRETAN I
BLAGOSLOVLJEN USKRS
želi

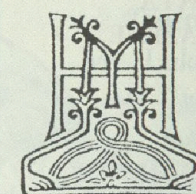
KONZULAT REPUBLIKE
HRVATSKE TUZLA

Hrvatski Glasnik
GLASLO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

Svojim čitateljima,
donatorima i suradnicima
sretan Uskrs želi

HRVATSKI GLASNIK

Vječna je ljubav Njegova (...)
Raduj se nebo i kliči zemljo,
neka huči more i što je u njemu.
Sretan Uskrs želi

MATICA HRVATSKA TUZLA

Franjevačka mladež
Vam želi
SRETNE USKRSNE
BLAGDANE

kličeći sa svetim Franjom:
Bog moj - sve moje!

FRAMA TUZLA

Poslije Velikog petka
došao je slavni Uskrs!
Krist je pobijedio smrt i grijeh.
Krist je uskrsnuo!
Poslije dobro provedene Korizme
neka svima bude
Sretan Uskrs u radosti i veselju zbog
Kristova uskrsnuća.
Aleluja! Aleluja!

**VAŠI SVEĆENICI RIMOKATOLIČKIH ŽUPA
TUZLANSKOG DEKANATA
BREŠKE - UZNESENJE BLAŽENE
DJEVICE MARIJE**

Fra Blaž Lipovac, župnik
Fra Berislav Kalfić, ž. vikar
DRAGUNJA - SVETI LEOPOLD MANDIĆ
Vlč. Marijan Brkić, župnik
DRIJENČA - SVETI ANTO PADOVANSKI
Fra Marko Kobaš, župnik
HUSINO - ROĐENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
Vlč. Veselko Župarić, župnik

LUKAVAC - SVETI ANTO PADOVANSKI
Preč. Pero Ilikić,
župnik i dekan tuzlanskoga dekanata
MORANČANI - SVETI JURAJ MUČENIK

Vlč. Jozo Batinić, župnik
PAR SELO - SVETA ANA
Vlč. Marijan Marijanović, župnik
ŠIKARA - SVETI FRANJO ASIŠKI

Fra Franjo Martinović, župnik
Fra Marko Bandaló, ž. vikar
TUZLA - SVETI PETAR I PAVAO

Fra Petar Matanović, gvardijan i župnik
Fra Zdravko Anđić, ž. vikar
Fra Marko Kepić, ž. vikar
Fra Martin Antunović,
direktor Opće gimnazije (KŠC) i ž. vikar
ŽIVINICE - SVETI IVAN KRSTITELJ
Vlč. Vlado Jagostini, župnik

Uskrsnu Isus Doista!
Aleluja!
Radost uskrsnog dana
neka nam svima
bude snaga u svagdanjim
poteškoćama,
izvor mira,
radosti i nade.

**SRETAN USKRS ŽELE
SESTRE KĆERI BOŽJE LJUBAVI**

Iz Franjevačkoga samostana u
Tuzli,
MIR I DOBRO
Svekolikom katoličkom puku
koji se raduje Uskrsnuću
GOSPODINOVU.
ALELUJA!
BRAĆA FRANJEVCI

ŽUPNI URED SIVŠA

Dragi vjernici!
Neka radost Uskrsa uđe u srca onih
koji mu se raduju,
a svojom porukom unese mir, ljubav
i dobro svim ljudima.
SRETNE I BLAGOSLOVLJENE
USKRSNE BLAGDANE
želi
Fra Mladen Jozić, župnik sa
svećenicima.

Povodom najvećeg hrišćanskog
praznika Vaskrsa Hristova
svim čitaocima Rimokatoličke
vjeroispovijesti čestitamo praznik sa
željom da postignu sveukupni
napredak vjerom i ljubavlju
SVEŠTENICI TUZLANSKI
jerej Niko Tošić
jerej Milan Topić

HRISTOS VOSKRESE!

Vjernicima i svećenicima
pravoslavne vjere Tuzlanskoga
kantona Sretan Vaskrs želi
HRVATSKI GLASNIK

Čestitke iz Marije Bistrice

Dragi prijatelji Isusovoga Uskrsnuća, budimo i mi vjerni Uskrsnom jutru!

Svemu je svijetu svanulo svjetlo novoga života, jer "Naš je usto Spasitelj iz groba". Uskrsno otajstvo znači da je Isus pred nama i za nas kroz patnju, smrt i uskrsnuće prešao u slavu Očevu i kao čovjek postao dionik naše ljudske patnje i smrti da bi nas uzdigao iz tame i njene smrti u novinu života. Ovu tajnu možemo prihvatiti samo vjerom, jer nadilazi snagu naše spoznaje o uskrsnuću. Do toga dolazimo osobnim iskustvom kada se u nama dogodi promjena po milosti Božjoj i kada želimo svim ljudima novo srce i novu dušu. Uskrsnuće je Božji dar svakome i svim ljudima na kugli zemaljskoj i upravo po tome prepoznamo Krista, kada razlomimo dar vjere i dopustimo i drugima da budu sretni i otkupljeni. Učenici na putu u Emaus nisu razumjeli Isusovo tumačenje njegove muke, smrti i uskrsnuća, ali su ga prepoznali kada im je kruh razlomio i ponovno sebe njima darovao u tajni Otajstva. I mi kao kršćani razlomimo srce, ljubav, dobrotu, prijateljstvo svim ljudima s kojima živimo, da nas prepoznaju kao "uskrsne ljude".

SRETAN USKRS, mir, zdravlje i sreću, blagoslov i ljubav u obiteljima,
želi Vam

**mons. Lovro Cindori, župnik marijabintrički
i svi djelatnici Svetišta Majke Božje Bistričke**

Najpotresnija drama sve povijesti čovječanstva zbila se na Veliki petak u Jeruzalemu. Protagonist je bio Isus Nazarećanin... Toga je dana on najneviniji, najpravedniji i najsvetiji čitave povijesti osuđen kao zločinac i bio ubijen raspećem na križu. Po smrti je bio pokopan u grob anonimnog prijatelja. Epilog, završni dio drame bio je jedinstveni obrat. Treći dan po smrti i ukopu Raspeti je živ izišao iz groba. Raspeti je živ. On vječno živi. On je otajstveno prisutan ovdje među svojima. On sve svoje poziva da ga slijede na svom životnom putu i da budu u njegovoj vječnosti sudionici njegove uskrsne slave. To je otajstvo Uskrsa, koje jača našu vjeru i nadu, koje nas jača u poteškoćama života. Ono je jamstvo, da će zaista na koncu sve povijesti istina pobijediti sve laži, pravda sve nepravde, ljubav sve mržnje i da se na koncu zemaljskoga kroz smrt ulazi u život. To je on navijestio za života. Reče on rasplakanom Marti iz Betanije: **Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će** (Iv 11, 23). To je posvjedočio uskrsnućem.

Tako vjerujemo. Tako se nadamo. Zato se radujemo.

U toj vjeri i nadi želim

Vam i molim sretan i radostan Uskrs.

Matija Burja, svećenik

**IMJTI Karmel M. B. Bistričke
i bl. Alojzija Stepinca
o Uskrsu '03.**

Kao što nakon
Velikog petka dolazi Uskrs,
tako i iza tame koja nas okružuje
proviruje zraka nade te se u srcima našim
budi otvorenost miru, ljubavi i životu,
jer u nama je i uz nas
KRIST - SVJETLO SVIJETA.

**S Vama dijele radost Uskrsnuća sestre karmelićanke,
s. Marija Gabrijela od Otkupiteljeve Ljubavi**

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO
NAPREDAK

Ljubi bližnjega svoga
kao samog sebe!

Uskrsnuće Kristovo
neka nam umnoži
vjeru u Boga i ljubav prema
bližnjemu kao vječna dobra.

Sretan i blagoslovljen Uskrs želi Vam

HKD Napredak

Predsjednik

Prof. dr. Franjo Topić

"Ako pak Krist nije uskrsnuo,
zaludu je doista, propovijedanje naše,
zalud i vjera naša".

Sigurnost Uskrsa donosi radost koja jedina daje smisao i
nadu u ovom beznadnom vremenu. Neka uskrsli Krist koji
živi među nama ispuni svojim mirom i nadom sve naše pri-
jatelje, dobročinitelje, roditelje i sve ljude dobre volje.

Aleluja!

Uskrs 2003.

Učenici i djelatnici KŠC-a

"Sveti Franjo" Tuzla

Mr. Luka Tunjić, ravnatelj

SRETAN USKRS
sa željom da s Vašima
bližnjima i prijateljima
provedite u sreći i raspoloženju
REKTOR
Prof. dr. Izudin Kapetanović

Svim katolicima Tuzlanskog kantona
sretne

USKRSNE BLAGDANE
uz iskrene želje za mir i dobro

PREDSEDavajući
SKUPŠTINE TK
Amir Fazlić

PREMIJER VLADE TK
Bajazit Jašarević

Svim građanima katoličke vjerois-
povijesti upućujemo
čestitke u povodu predstojećih
USKRSNIH BLAGDANA
sa željom da ih provedu u sreći i
blagostanju

PREDSEDavajući
OPĆINSKOG VIJEĆA
Ilija Jurišić

NAČELNIK OPĆINE
TUZLA
Jasmin Imamović

hrvatska
demokratska
zajednica

croatian
democratic
union

Veselim se, Isus je uskrsnuo!

Svim rimokatolicima
sretne i blagoslovljene
USKRSNE BLAGDANE
želi
ŽUPANIJSKI ODBOR
HDZ BiH TUZLA

... korak ispred

Sretne i blagoslovljene Uskrsne blagdane želi vam
ŽUPANIJSKI I OPĆINSKI ODBOR

NOVE HRVATSKE INICIJATIVE

HSS BiH

HRVATSKA SELJAČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE

HSS BiH HRVATSKA SELJAČKA STRANKA
BOSNE I HERCEGOVINE
Isus Krist kao simbol i dokaz dobrote i ljubavi i Isusovo
uskrsnuće kao dokaz pobjede dobra nad zlom neka svima
nama bude poticaj da se zlo mora i može pobijediti
dobrotom i ljubavlju.

SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS ŽELI
VELEŽUPANIJSKI ODBOR HSS BiH TUZLA

SRETNE USKRSNE BLAGDANE
svim katolicima želi

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE TUZLA

Sportsko natjecanje Katoličkih školskih centara u Tuzli

Svake godine između sebe Katolički školski centri u našoj nadbiskupiji organiziraju sportsko natjecanje.

Ove godine su svoje sportske uvježbanosti, talente i sreću isprobali 29. - 30. 03. 2003. godine u sportskoj dvorani KŠC-a "Sveti Franjo" u Tuzli. Natjecatelji, učenici osnovnih i srednjih škola te njihova pratnja - ravnatelj, direktori i nastavnici tjelesnoga su se okupili u subotu do 10 sati.

Svečano postrojavanje ekipa i otvorenje natjecanja je bilo u 11 sati, nakon čega je natjecanje i počelo.

Ravnatelj KŠC-a "Sveti Franjo" Luka Tunjić, prigodom otvaranja natjecanja je pozdravio sve okupljene. Zaželio je da se i na ovaj način Centri između sebe zbliže te da najbolji

okuse slast pobjede, ali u poštenoj i fer borbi. Za obadva dana natjecanja domaćin je pripremio sendviče, sokove i voće, te organizirao prenočište kod svojih učenika i dje-

Tunjić, naglasivši kako se i ovoga puta pokazalo da iza svakoga poštenoga uspjeha postoji mnogo odricanja, truda i žrtve, te da se nada da je ovo natjecanje i druženje urodilo očekivanim plodovima. To se i pokazalo pri ispraćaju gostiju iskrenim zahvalama, srdačnom i dirljivom rastanku pomiješanom s pokojom suzom i izraženim željama da bi ovakvih i sličnih susreta između učenika i dje-latnika trebalo biti što više.

Prema konačnom plasmanu, na prvom mjestu je KŠC iz Travnik, na drugom iz Sarajeva, na trećem iz Zenice, a četvrto i peto mjesto dijele Centri iz Žepča i Tuzle.

Mr. Luka TUNJIĆ

latnika. Učenici osnovnih škola su se natjecali u malom nogometu i košarci, a srednje škole u odbojci i košarci. Lijepo je bilo vidjeti s koliko se srca bore učenici za svoje centre i s kojim ih žarom bodre njihovi navijači.

Drugi dan natjecanje je započeo sv. misom u sportskoj dvorani Centra koju je predvodio don Mato Križić iz KŠC-a "Don Bosco" Žepče. Nakon sv. mise je bilo razigravanje polufinala i finala. Na kraju natjecanja su proglašeni pobjednici i podijeljene nagrade za prva tri mjesta koje je uručio ravnatelj

NAJBOLJI MATEMATIČARI OSNOVNE ŠKOLE

Prvo i četvrto mjesto na
Općinskome natjecanju

U konkurenciji 22 škole i 260 natjecatelja u matematici, Goran Pejić je osvojio prvo, a Vladislav Kovačević četvrto mjesto na općinskome natjecanju u Tuzli. Nastavnici matematike Mila Dešić i Marko Pavlović, zajedno sa najboljim matematičarima, drže se devise - "Ako imaš cilj, naći ćeš put!"

Najbolji matematičari u Osnovnoj školi Katoličkoga školskog centra "Sveti Franjo" u Tuzli su: Nina AVDIĆ, Danijel JAHIC, Ina Hadžavdić, Maja BIBEROVIĆ, Kristina Četa, Ines MISIJA, Dina AVDIĆ, Goran PEJIĆ, Vladislav KOVAČEVIĆ, Ljiljana LUKIĆ i Mia LEŠIĆ.

Epitete najboljih dobili su od svojih nastavnika Mile DEŠIĆ i Marka PAVLOVIĆA, a najbolji od najboljih to su potvrdili i na općinskome natjecanju tuzlanskih osnovaca: Goran PEJIĆ je u konkurenciji osmih razreda bio prvak, a Vladislav KOVAČEVIĆ je osvojio četvrto mjesto među sedmašima. Obojica su se plasirali i na županijsko natjecanje.

Danijel Jahić tvrdi da mu je rješavanje zadataka uživanje, a Kristina Četa dodaje da matematika nije nikakav bauk, ali da traži vježbanje. Ines Misijska tvrdi, bar za nju, da matematika može biti i uživanje. Prvak Pejić nam je rekao, kako mu je teže odgovarati na

novinarska pitanja nego rješavati i najteže zadatke, ali je ipak kazao: "Nisam se nadao prvome mjestu. Cilj mi je bilo plasirati se na

Najbolji matematičari s direktoricom Osnovne škole Žanom ALTUMBABIĆ, nastavnicom Milom DEŠIĆ i nastavnikom Mrkom PAVLOVIĆEM

naredno natjecanje, a plasmanom sam postigao oboje. Četveroplasirani Kovačević, ne krije zadovoljstvo što se plasirao na županijsko natjecanje i dodaje: "Iskren da budem nadao sam se visokom plasmanu, a u matematici mi je najveće zadovoljstvo otkrivanje nepoznatog".

Nastavnicu Dešić i nastavnika Pavlovića, najbolji matematičari ocjenjuju visokim ocjenama. Ako im je vjerovati, a kako neiskvarenosti djeci ne vjerovati, nastavnici su im do-

bri pedagozi, kvalitetno tumače novo gradivo i adekvatno stimuliraju čak na rad.

Dodaju da bi trebali biti još strožiji, posebno prema onima koji imaju aljkav i neodgovoran odnos prema nastavi, a posebno prema matematičarima.

Nastavnica Dešić, za prvaka Pejića i četveroplasiranog Kovačevića tvrdi: "Goran je pametan, vrijedan i odgovoran učenik. Njegovo prvo mjesto je rezultat upornoga rada. Vladislav je tek u ovoj školskoj godini naš dak i na početku smo pravoga upoznavanja. On ima šansu da se dokazuje i iduće školske godine, a inače sam kod njega brzo uočila sklonost prema matematici.

Najuspješnije čak u matematici, ali i u ostalim predmetima, škola bi trebala i trebale dodatno stimulirati i nagrađivati. Novine, radio i televizijske postaje trebale bi ovim malim "genijalcima" posvećivati znatno više prostora. Tim prije što su rezultati koje postižu u najmanju ruku važni kao i sportski, ako ne i značajniji. Na žalost stalno ostaju na marginama javne i medijske pozornosti.

"HRVATSKI GLASNIK", evo djelomično ispravlja te propuste, ali proziva nastavnike i profesore da nas obavještavaju o uspjesima svojih đaka, pa će se na stranicama ove novine za njih naći još više mjesta.

N. J. I.

TUZLARIJE

Piše: Fatmir ALISPAHIĆ

Ubijanje skotne kuje

Na Slatini je grupa djevojčica i dječaka stjerana u jedan betonski tjesnac skotnu kuju i mlatila je i ubadala dugačkim drvenim letvama. Bolni krici su se prolamali subotnjim predvečerjem, ali prolamao se i veseli i razdragani dječji cikot, zbog bola što ga nanose bespomoćnoj životinji. Omalena kuja, čije su dojke gotovo dodirivale zemlju, pokušavala je bespomoćno izbjeći ubode i udarce letvi, vrtjela se u krug, pokušavala spas naći u jednom čošku, pa u drugom, uzaludno. Djeca su bila sve agresivnija. Željeli su da čuju što glasnije krike boli, da vide krv, da vide smrt, da joj raspore utrobu i razvuku po svojoj mašti bespomoćne kućice. Dogodit će se da dvije Tuzlanke naidu pokraj ove bestijalne arene, da se slede od nevjerovatnog prizora dječje okrutnosti, i naravno, da zagalame i otjeraju dječurliju. Djeca su se udaljila, a jedna djevojčica je sa pristojne udaljenosti viknula: "J.... vam mater!"

Ove dvije Tuzlanke su pokušale pomoći ranjenoj kuji da izađe iz tjesnaca. Nisu je smjeli ostaviti tu, jer su djeca vrebala da dokrajče pseći život i zadovolje svoju strast za ubijanjem. Poslije nekog vremena, toplih riječi i komadićka čokolade, kuja je izašla. Oteturala se prema Tušnju.

Mi koji smo rođeni i odrasli 60-tih i 70-tih godina nismo nikada ni pomišljali da činimo tako ružne stvari. Najveći domet naše bestijalnosti je bilo gađanje guštera kamenjem iz prački. Danas su ovo neki novi klinci, ako se uopće klincima mogu zvati. Što će biti kad odrastu?!

Kad klošari prose

Već decenijama klošari žive u tuzlanskom parovodu, na relaciji od Direkcije "Kreke" do Tehnološkog fakulteta. Riječ je o pijancima i beskućnicima koji su našli dom u toploj betonskoj utrobi, kuda prolaze ogromne cijevi kojim do tuzlanskih stanova putuje topla voda iz Termoelektrane.

Jedan stanovnik nekadašnje Uzičke ulice, gdje su oni sivi i depresivni neboderi, popularno nazvanim "sadaka-siti", kaže da stanovnici parovoda nisu baš tako asocijalni kao što se čini. U Zadnje vrijeme navraćaju i u stambene zgrade u ovom kraju, kucaju ili zvoče na vrata i - prose. I to, obično u prijedpodnevnim satima, kada su na poslu roditelji ili muški članovi obitelji. Među njima ima i blago agresivnih tipova, koji se, kada se na vratima pojavi žena ili dijete, "nacale" na štok od vrata. U odnosu na uobičajene oblike prosijačenja, ova metoda izgleda prilično strašljivo. Ako iz stana ne izađe muškarac, već žena, ili dijete, klošari se okuraže i faktorom straha iznude novac, hranu ili cigarete. Djeca i žene se, razumljivo, plaše da bi klošar mogao nasilnički ući u stan, a da se ne bi nitko mogao prizvati u pomoć.

Gledano površinski, klošari ne čine nikakvu protuzakonitu stvar: oni, jednostavno prose. Međutim, prošnje se, u bilo kojem obliku, koristi suptilnim psiho-sugestivnim mehanizmima. Ovdje se, za razliku od drugih oblika, taj mehanizam bazira na suptilnom zastrašivanju onoga od koga se milost moli; po principu: ako mi ne daš milostinju, to ne znači da ću mirno otići.

Kako bi se organi sigurnosti mogli postaviti prema ovoj pojavi?

Ako se budu ravnali naspram suhoparnih i sterilnih paragrafa, neće učiniti ništa. Ako, pak, posjete stanovnike parovoda, i ako im kažu da svojim obilaskom stanova zastrašuju stanare zgrade, žene i djecu, možda će štogod i promijeniti.

Goethe kao konj

Za ime Zdravka Novaka je vezana povijest tenisa, džeza i dizajna u Tuzli. Bio je 50-tih prvi šampion BiH u tenisu. Od 60-tih svira saksofon. Završio je likovnu akademiju i najviše uspjeha postigao kao dizajner. On je prije nekoliko godina obilježavao vrijedan jubilej. Za tisak je pripremljena monografija. Zaduženi za kulturu su mu dali 500 maraka. Za te pare se može odštampati jedno pet-šest stranica ove knjige. Dobro, možda se nema para. Ali, kada se iz državne kase dadne 2000 maraka za izložbu nekakvog slikara amatera, onda je očito da se kultura financira po kavanskim, lobističkim i mahal-skim kriterijima.

Netko je dobro rekao da iza svih njemačkih uspjeha stoji i - Goethe. Otkud Goethe? Pa valjda se mislilo da o kulturnoj emancipiranosti jednog naroda ovisi kvanutum njegovih potencijala: u privredi, znanosti, zdravstvu.... Naši narodni funkcionari očito misle da je kultura bacanje para. Ovdje bi Goethe imao status konja. Bolje je napraviti kakav turnir, pa da se igra lopte, ili kakav izbor za miss, pa da se gledaju seke, a poslije se lijepo nakrkat ćevapa, janjetine i piva. Krkl!

Malo volje da bude bolje

Tuzla, ako i vascijeli balkanski dunjaluk, ima kamaru prečica. Nije riječ o metafori, iako bi se dalo govoriti o raznim šarafima i navojima koji naprečac otvaraju zamandaljena vrata. To su pitanja dvojnoga morala u društvu i ne bi bilo ništa novo kazati kako arsenal raznih usluga uveliko određuje raspored zvijezda na nebu.

Ovdje govorimo o pravim prečicama. Onim za hodanje. Već godinama, ako ne i decenijama, postoje utabane staze po zelenim površinama, kuda Tuzlaci skraćuju put. Tako je, recimo, na Slatini, od kavane "Zlatibor" prema apoteci. Sredina oivičene zelene površine odavno se pretvorila u utabani put. Izuzev kad su kiše, i kad se raskvasi zemlja, građani redovito tabanaju ovom prečicom. Da li su krivi oni, ili urbanisti? Ako je već jasno da se stvar ne može promijeniti, bilo bi uputnije na toj utabanoj prečici "udariti" asfalt i oivičiti je. Dobili bi i građani i esteti-ka. To naravno važi i za mnoge druge zelene

površine kuda je "profurala" prečica. Pored ovih, postoje i još neke staze u širem centru grada koje bi valjalo asfaltirati, jer su u stalnoj uporabi. Barem trećina stanovnika donjeg dijela Batve prema Slatini ide stazom iza Stadiona "Tušanj". Učenici OŠ "Tušanj" iz Batve, također, tim puteljkom idu prema školi. Neusporedivo je bliže.

Ovaj puteljak je već decenijama u kaljavoj uporabi. Njegovo asfaltiranje bi omogućilo većem broju građana, naročito starijih, da koriste kraći put. Potrebno je malo volje pa da i to bude bolje.

Nekada su psi bili psi

U nekadašnjoj Uzičkoj, a današnjoj Krečanskoj ulici, ordinira čopor pasa. Vozačima se u večernjim satima može dogoditi da im na kola nasrnu ovi psi. To više nije ona uobičajena igra, kad psi trče za automobilom i laju. Ovaj čopor vas bukvalno presretne. Sa suicidalnom hrabrošću vam izlete pred prednji dio kola. Vi zakočite, i zbog psećih života i zbog kola. Prolomi se lavež. Psi skaču pred kolima, sa strane, pored vašeg prozora. Blještavilo farova im zacakli oči, pa scena podsjeća na horor filmove. U nedoumici ste da li da čekate da se smire, u što je teško vjerovati, ili da pritisnete gas. Kad se napokon izvučete iz ove budalaste situacije, pomislite kako, može biti, politička, moralna i socijalna kataklizma u našoj zemlji utiču i na ponašanje pasa. Nekada su psi bili psi, a ljudi - ljudi. Vukovi su živjeli samo u bajkama.

Smeće gdje mu mjesto nije

Instaliranje divljeg kapitalizma i tajkunske estetike u nesretnu tranziciju društva proizvelo je lanac negativnih pojava u širokim društvenim slojevima. Prvenstveno u pogledu odumiranja moralnih i humanističkih vrijednosti koje je baštiniio socijalizam. Ali i u pogledu odnosa pojedinca prema zajednici. Ako bi samo analizirali problem čistoće grada uočili bi savršen nemar velikog broja građana prema higijeni svog užeg i šireg životnog okruženja. Kad netko baci kesu punu smeće kroz stubište, kad stari kauč ubaci u kontejner, kad ugasi cigaretu u liftu, etc, etc. - to nema veza sa strategijom komunalne higijene grada. To smo mi! Ne misli valjda netko da općinska komunalna služba treba imati 40.000 zaposlenih, koliko ima domaćinstava? Aktualna filozofija stanovanja, u stilu: mi smo gospoda, neka se za nama čisti - najviše pogađa čestite i čiste građane Tuzle, koji uredno, kako i priliči normalnom osjećaju higijene, izvršavaju svoje obveze.

Međutim, postoji i onaj dio higijene grada koji nema veze s domaćinstvima, a donekle ni s komunalnom službom. Dovoljno je obići Tržni centar na Brčanskoj malti pa se uvjeriti koliko otpadaka ima oko objekta i u samom objektu.

To je zasad, ničija briga. Privatnici se uglavnom bave višim filozofskim temama: Sofoklo, Platon, Aristotel...

SIRE, DOŠLI SU KATANCI

U zgradi Tuzlanskoga pozorišta svakoga časa može izbiti požar koji bi, u vrijeme trajanja predstave, mogao odnijeti desetine ljudskih života

Ovih dana Narodno pozorište Tuzla obilježava vrijedan jubilej tuzlanske i bh. kulture: 50 godina od useljenja u namjenski pravlenu pozorišnu zgradu, koja je dotada pripadala Hrvatskome domu. Istovremeno, Narodno pozorište je obaviješteno od nadležnog Instituta da se ova zgrada više ne može koristiti, jer njena svakovrsna ruiniranost ugrožava sigurnost osoblja i publike. Događa se, dakle, da se uz svečanost obilježavanja 50. obljetnice zgrade, Tuzlansko pozorište istodobno suočava sa obvezom zatvaranja te iste zgrade. Zgrada bi se dala renovirati, ali vlast navodno nema novaca za tu namjenu. Ovaj vrijedan jubilej će biti obilježen praiizvedbom teksta Nijaza Alispahića *Za dom penzionera spremni*, u režiji Adisa Bakrača, te prigodnim izložbama u čast 50. obljetnice zgrade.

Direktor Tuzlanskog pozorišta Eldin Tabučić naglašava kulturološki značaj ovog jubileja:

- Otvaranje nove zgrade Narodnog pozorišta Tuzla prije 50 godina bilo je prvorazredni kulturni događaj u bivšoj Jugoslaviji. Na svečanost su došli savezni i republički funkcionari, ugledni književnici, glumci, redatelji... Stvaralačka radost zbog otvaranja nove zgrade trajala je i mjesecima poslije. Za mnoge domaće i strane pozorišne ansamble bila je stvar prestiža gostovati na daskama NPT, jedne od tada rijetkih, namjenski građenih pozorišnih zgrada. Tuzlansko pozorište je bilo regionalni centar kulturnih zbivanja, ali i predmet izdašne brige društveno-političke zajednice. U kulturnoj povijesti Tuzle zasigurno ne postoji javni prostor u kome se dogodilo više kulturnih manifestacija, i kroz koji je prošlo više posjetilaca, u odnosu na zgradu narodnog pozorišta Tuzla. Narodno pozorište je otvorena i najsadržajinja kulturna kronika grada. Na žalost, danas Narodno pozorište nije ni približno bitno ovim vlastima, kao što je bilo bitno nekadašnjim. Nama je žao što je to tako, ali je tako - kaže direktor Tabučić i dodaje kako o tome svjedoči i činjenica da se svečanost 50. obljetnice otvaranja zgrade NPT dočekuje u obvezi zatvaranja zgrade, čija dotrajalost prijeti ugrožavanju ljudskih života.

- Budući da društvena zajednica navodno nema sredstava za saniranje zgrade NPT, dakle, za zaštitu svojevrsnog kulturnog spomenika, nama ne predstoji ništa drugo nego da zgradu privremeno zatvorimo, i time preduprijedimo eventualne tragične posljedice koje bi mogle proizaći iz daljnjeg korištenja zgrade čija je dotrajalost, u svakome smislu, prijetnja životima publike i osoblja - veli Tabučić, koji je u ovom povodu napisao i tekst koji je naslovio sa: Sire, došli su katanCI.

Ljubaznošću direktora Tabučića dobili smo na uvid Izvještaj Instituta, u kojem je detaljno

analizirano stanje zgrade NPT. U izvještaju se navodi da - nije izvršeno protivpožarno razdvajanje pozornice od gledališta za slučaj požara, koji bi se vrlo brzo širio sa pozornice na gledalište i koji bi proizvodio velike količine otrovnih i zagušljivih plinova kao produkata sagorijevanja. - Na sceni ne postoji zavjesa

Zaključci Izvještaja

Analizirajući naprijed navedeno, može se zaključiti da sve prostorije u objektu nisu adekvatno pokrivene sa potrebnom opremom za gašenje eventualnoga požara kao i sa odgovarajućim instalacijama koje su u funkciji protivpožarne zaštite. Može se konstatirati da u objektu nisu u potpunosti primijenjene sve potrebne mjere sigurnosti. Objekt je u konstruktivnom smislu znatno narušene stabilnosti i predstavlja opasnost kako za uposlene tako i za posjetitelje predstava.

otporna na plamen kao barijera između sale za publiku i scene koja zadržava prodor dima i širenje požara u salu - upozorava se u Izvještaju, te navode precizni podaci na osnovu kojih se vidi da požar u zgradi NPT. zbog dotrajalih instalacija, može izbiti svakoga časa. U situaciji da požar izbije kada su instalacije pod naponom, u vrijeme trajanja predstava, kada je dvorana puna, teško da bi se mogle izbjeći tragične posljedice sa desetinama mrtvih.

Sljedeći izvodi iz Izvještaja upotpunjuju ovu prijetnju: - Sa GRT dovodni kablovi za pojedine razvodne ormare su tipa GT koji nisu po propisu, a ujedno su dotrajali sa oštećenom

izolacijom što može dovesti do požara. Po drumske prostorije nemaju vidljivih oštećenja, ali su sva vrata od drveta koje je zbog starosti isušeno do te mjere da predstavlja idealnog prijenosnika eventualnoga požara. Po pitanju gromobranske instalacije, jedan odvod je otkinut i savijen tj. nije spojen sa uzemljivačem pa je potrebno izvršiti njegovo propisno spajanje. Sistem vatrodjave nije u ispravnom stanju - kaže se, između ostaloga, u Izvještaju.

U Izvještaju se dalje navodi čitav niz analiza o opasnosti koje prijetje iz korištenja zgrade NPT. Navodi se da je dotrajavao strop, od drvene konstrukcije, uslijed slijezanja terena, te da su dijelovi stropa već padali po sali. Kaže se da je dotrajala i scena, da je istrulio daščani pod, koji je ujedno prijenosnik eventualnoga požara, što znači da glumci svakog časa mogu propasti kroz scenu. Ne postoji nikakva sigurnost cugova i kočionih sistema, tako da su u opasnosti i poslužitelji u predstavi i glumci. Galerija po kojoj se kreću dekorateri i majstori svjetla, zbog dotrajalosti je neupotrebljiva do te mjere da je svako kretanje po galeriji rizično. Postoji realna opasnost od pucanja i pada sa velike visine. Kretanje po tavanskom prostoru, kaže se, jedino je moguće po trulim gredama uz stalnu mogućnost pada na strop kao i propadanja u salu.

Kako trenutno stvari stoje, zgrada Tuzlanskoga pozorišta će u godini velikoga jubileja biti zakatančena, jer nitko od nadležnih ne želi dati sredstva za njeno saniranje i rekonstruiranje.

Fatmir ALISPAHIĆ

Premijera

"Za dom penzionera spremni" praiizvedba

U Narodnom pozorištu u Tuzli izvedena je, 15. travnja 2003. godine, premijera predstave "Za dom penzionera spremni".

Igrali su: Tomislav Krstić, Baisa Baki i Besim Tufekčić. Redatelj: Adis Bakrač, scenograf i kostimograf: Sead Hodžić His, kompozitor: Asim Horozić, dramaturg i lektor: mr. Nijaz Alispahić.

Istoga dana u foajeu Narodnog pozorišta otvorena je izložba: "50 godina zgrade Narodnog pozorišta Tuzla".

Konferencija za novinare u povodu predstave "Za dom penzionera spremni".

BORBA ZA TRIJALISTIČKI PREUSTROJ AUSTRO-UGARSKE MONARHIJE

Piše: Anto CIGELJEVIĆ

U "Spomenici", nastaloj 5. kolovoza 1918. u Sarajevu, raščlanjuju se uzorci rata i njegove moguće negativne posljedice za opstanak Austro-Ugarske Monarhije ako se ne riješi južnoslavensko, odnosno hrvatsko pitanje. Pilar, kao jedino moguće rješenje koje bi osiguralo položaj Monarhije u srednjoeuropskom prostoru, predlaže ujedinjenje svih hrvatskih zemalja - Hrvatska, Slovenija, Dalmacija, Bosna i Hercegovina - u jedno upravno područje unutar jedinstvene državne dinastije Habsburg.

Kao protujugoslavenski orijentirani, dr. Pilar i ing. Vančaš su, na preporuku zemaljskog poglavara Sarkotića, sudjelovali u dočeku 20. rujna 1918. grofa Tisza, ugarskoga državnika i političkog vođe, koji je u Sarajevo doputovao u "informativnu misiju" i tu se sastao s brojnim, uglavnom jugoslavenski orijentiranim bosanskohercegovačkim političarima iz sve tri etničke vjerske zajednice (hrvatsko-katoličke, srpsko-pravoslavne i muslimanske). Grof je Tisza sutradan, 21. rujna 1918. primio u audijenciju dr. Pilara i ing. Vančaša. Slijedećeg dana, 22. rujna 1918. Tisza je ponovno primio dr. Pilara na razgovor, koji je trajao 45 minuta. Tom je prigodom dr. Pilar upozorio Tisza na svu pogubnost aktualne politike prema hrvatskim tešnjama, koja ih doslovce "gura u naručja jugoslavenstva".

Na željezničkom kolodvoru, dr. Pilar se zatekao i 27. rujna 1918. prigodom odlaska zajedničkoga ministra financija Alexandra von Splitzmüllera u Beč. Prema novinskoj vijesti, "Ministar ga je pozvao k sebi u vagon i pozvao ga, da dođe u Beč, da razloži svoje stanovište o rješenju hrvatskoga pitanja odnosno cijeloga južnoslavenskog problema".

Dvadeset i četvrtoga listopada dr. Pilar je obišao Zemaljsku vladu. Njezinom je poglavaru, generalu Sarkotiću, izjavio kako će Staderova stranka postati barem nacionalno-konzervativnom, no, da želi već sada ići preko okvira hrvatskog rješenja, kako su ga general Sarkotić i ministar Spitzmüller definirali, jer tako može više postići. Govorio mu je i o Narodnom vijeću, koje bi moglo stajati uz Vladu.

Posljednjih je tjedana postojanja Austro-Ugarske monarhije dr. Pilar stigao u Beč, gdje je održao dva predavanja u "Austrijskom političkom društvu", iznijevši tri glavna problema za teško stanje "južnoslavenskog pitanja".

U međuvremenu je, u svezi s tim, veoma mnogo pisao i u sarajevskom, i u zagrebačkom, i u bečkom tisku.

Žrtva hajke na hrvatsko-proaustrijske kadrove

No, sva nastojanja dr. Pilara i njegovih političkih istomišljenika da do posljednjeg trenutka pokušaju preurediti unutarnjo-politički

ustroj monarhije i na taj ga način spasiti od skore propasti, ali i Hrvatskoj osiguraju povoljan državopravni položaj, nisu urodili plodom. Još prije formalnoga završetka Prvoga svjetskog rata, Austro-Ugarska je monarhija nestala s političke pozornice srednje Europe, a na tome su mjestu, na njezinim ruševinama, nastale nove države.

Osim toga, upitno je mogu li Pilarove ideje i razmišljanja biti popudbinom za XXI. stoljeće. Istina, tradicija i naslijeđe uvijek su potrebni i nezaobilazni, ali se uveliko promijenio i međunarodni politički kontekst kao i položaj i mjesto Hrvatske u Njemu. Zacijelo bi danas, na početku XXI. stoljeća, i sam Pilar razmišljao sukladno aktualnome kontekstu, a ne onome iz vremena u kojem se krio Versailleski politički zemljovid. Također, Hrvati su - brojčano - sve više zastajali iza pripadnika druga dva naroda Bosne i Hercegovine, Srba i Muslimana. Bilo ih je tako, prema austrougarskom popisu stanovništva 1910. godine. 434.061, a Srba 825.418, i Muslimana 612.137.

Tako se dogodilo ono protiv čega se dr. Pilar najodlučnije borio - Svibanjska deklaracija Jugoslavenskog kluba, kojom se tražilo ujedinjavanje svih Južnih Slavena, osim Bugara, u jednu državu. Hrvatsko katoličko svećenstvo, barem ono koje je imalo mogućnost javnog izražavanja svojega mišljenja, pozdravilo je u svim pokrajinama Svibanjsku deklaraciju. Na čelu s provincijalom Bosne Srebrene fra Jozom Andrićem, franjevci su izjavili svoj pristanak uz deklaraciju već 22. prosinca te godine.

A dva tjedna prije toga, 8. prosinca 1918. umro je nadbiskup Stadler, čijega je užeg političkog kruga dr. Ivo Pilar bio najistaknutiji svjetovni pripadnik.

U Tuzli je još 2. studenog 1918. održana skupština na kojoj je izabran Odbor Narodnog vijeća, koji je preuzeo upravnu vlast u gradu i Tuzlanskom okrugu. Predsjednik mu je bio Ivan Čurić, kateheta, rizničar Ivica Pervan, zlatar, a članovi: fra Anđelo Anđelić, župnik, i Petar Maričić, ravnatelj Banke, dok su članovi Narodnog vijeća bili, također, ugledni hrvatski ljudi: Ladislav Barun, okružni predstojnik, Franjo Kobačić, predstojnik gradskog kotara, Luka pl. Zdunić, ravnatelj Gimnazije, prvi susjed dr. Pilara, fra Ivan Ikić, župnik i drugi. Sutradan je, 3. studenog, na Apelovom, danas Trgu slobode, kateheta Čurić održao govor o značenju predstojećeg doba. Na Brčanskoj je Malti, na istočnom ulazu grada, na mostu, 12. studenog 1918. priredena svečanost za koju je izgrađena i tribina.

Tom prigodom srpsku vojsku je pozdravio i pozvao je da uđe u grad jedan od najboljih političkih suradnika i veoma blizak prijatelj dr. Pilara - gradonačelnik Osman efendija Vilović.

(Nastavit će se) ...

KVIZ ZNANJA O MARIJI PROPETOGA PETKOVIĆ

U petak, 4. travnja 2003, krenuli smo na Korčulu u povodu održavanja Kviza znanja o Mariji Propetoga Petković.

U Blato smo stigli kasno navečer, a bili smo smješteni u hotelu Alfir u mjestu Prižba. U subotu ujutro smo se vratili u Blato, i pred mjesnom crkvom održalo se svečano otvaranje kviza.

Nakon toga sve grupe, a bilo ih je 134, rasporedile su se po učionicama srednje i osnovne škole, i kviz je počeo. Pismeni dio je trajao 20 minuta, a za to vrijeme je svaki član grupe morao odgovoriti po 20 pitanja. Nakon toga slijedilo je ispravljanje testova i 10 najboljih su bili objavljeni u Domu kulture, gdje je nastavio usmeni dio kviza za grupe koje su prošle.

Nakon usmenoga dijela i objavljivanja pobednika otišli smo u obilazak grada Korčule.

U Blato smo se vratili u 20,00 sati i tada je u Domu kulture počela zabava, na kojoj je pjevao Ivo Šeparović, inače rodom iz Blata, sa svojim oktetom. Kada je zabava završila, vratili smo se u naš hotel u Prižbu i bili pod dojmom svega što se desilo toga dana. U nedjelju, u Blatu je bila misa i time smo završili naš boravak na Korčuli.

Grupu su pratili kao voditeljice časne sestre: s. Ileana (župe Šikara), s. Jadranka (ž. Maglaj) i s. Angelika (KŠC Tuzla - dvije grupe).

U Tuzlu smo došli kasno navečer. Cijeli tjedan poslije dolaska iz Korčule je bio u znaku prepričavanja događaja i lijepih sjećanja na boravak u Blatu, svetome mjestu.

Monika Samek, Alisa Sutović

Molitva uz prinos darova

Gospodine zahvaljujemo ti za Majku Mariju od Propetog Petković danas na ovoj euharistiji, na susretu ovih dana na kvizu znanja, za ljubav i dobrotu po Marijinim sestrama u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i diljem svijeta. Prinosimo ti na oltar plodove zemlje tuzlanskega podneblja i okolice. Sol i ugljen, rudarski štap i lampu, također, mušku i žensku narodnu nošnju, marni rad naših baka i majki kao trajan spomen sestrama u Blatu na današnji dan.

MOLIMO TE!

Međunarodna suradnja na Univerzitetu u Tuzli, odvija se na tri razine koje su međusobno povezane i koje se prožimaju:

- * **Osobna suradnja** - to je suradnja koju ostvaruju pojedinci, najčešće profesori i ona je temelj svake suradnje. Iz ovog oblika suradnje najčešće se razvijaju ostali oblici, bilo da su u pitanju istraživanja, nastava ili organiziranje sveučilišta.
 - * **Institucionalna suradnja** - čest je oblik da sveučilišta svoju suradnju formaliziraju i institucionaliziraju (najčešće bilateralno), te da potpisuju međusobne sporazume ili ugovore o suradnji. Naša iskustva s ovakvim vidovima suradnje su vrlo različita - katkad su ti sporazumi svrha sami sebi, a nekada iz njih proizlaze vrlo konkretni projekti.
 - * **Suradnja na projektima** - ovo je možda i najbolji, u svakom slučaju najkonkretniji oblik suradnje. Međunarodne institucije ili vlade pojedinih država vrlo rado podupiru ovakve projekte, bilo da je riječ o znanstvenim istraživanjima ili organizacijskim poslovima (Cards, Phare - Tempus, Socrates, itd.).
- Univerzitet u Tuzli ima potpisane ugovore o suradnji sa:
- * Rochester Institute of Technology, SAD
 - * Univerzitet u Pecs, Mađarska
 - * Univerzitet u Barceloni, Španjolska
 - * Univerzitet u Ankari, Turska
 - * Sveučilište Josipa Juraja Strossmayera Osijek, Hrvatska
 - * Univerzitet u Mariboru, Slovenija
 - * Philips University Marburg, Njemačka
 - * Akademija rudarstva i metalurgije Krakow, Poljska.

Osim Ureda za međusveučilišnu i međunarodnu suradnju, u međunarodnu suradnju je uključen i naš Ured za znanstveno istraživački rad koji se bavi projektima istraživanja. Ti su projekti, naravno, vrlo često ili sponzorirani od strane neke međunarodne organizacije ili su u njih uključeni strani istraživači. Ured za međunarodnu suradnju i Ured za znanstvenoistraživački rad vrlo blisko surađuju. Njihov je zadatak da obavijeste svakoga člana akademske zajednice o projektima, stipendijama, mogućnostima zajedničkih istraživanja itd. Po općoj ocjeni, oni to dobro obavljaju.

Iskustva Univerziteta u Tuzli koja se odnose na akademsku razmjenu su sljedeća:

- * Najširi oblik akademske razmjene su gostujući profesori - znatan broj profesora s drugih sveučilišta u BiH, iz Hrvatske, Srbije i Slovenije, te rjeđe iz zemalja izvan područja bivše Jugoslavije, drži nastavu na Univerzitetu u Tuzli. Također profesori s Univerziteta u Tuzli često izvode nastavu na drugim Sveučilištima u BiH. Jednim dijelom je ovaj oblik su-

PLAN INSTITUCIONALNOG RAZVOJA UNIVERZITETA U TUZLI

MEĐUNARODNA SURADNJA I AKADEMSKA RAZMJENA

radnje nastao iz nužde - dakle iz nedostatka profesora na bosanskohercegovačkim sveučilištima, a jednim manjim dijelom je u pitanju prestiž. Kod nas je praksa da poznati profesori iz cijeloga svijeta održe jedno predavanje studentima (to se dešava otprilike jednom mjesečno).

- * **Akadska razmjena**, uglavnom profesora, se odvija i u sklopu projekta, te stipendiranja (Tempus projekti, Fulbrightove stipendije i sl.).
- * Na Univerzitetu u Tuzli studira vrlo mali broj stranih studenata - gotovo svi su iz zemalja bivše Jugoslavije.

Postojeći sistem ne potiče studente, pa ni profesore, na akademsku razmjenu. Studenti u ovim okolnostima mogu završiti i dvije godine studije u inozemstvu, no pitanje je hoće li im to biti priznato i koliko će problema imati da to verificiraju. Pitanje je bi li im studijsko putovanje uopće bilo vrednovano u njihovom ocjenjivanju. Također se međunarodna iskustva profesora samo u vrlo rijetkim prilikama vrednuju prilikom njihova izbora u više zvanje. Danas je prosječno vrijeme za nostrifikaciju diplome iz inozemstva u BiH oko 6 mjeseci. Apsurd je u svemu ovome što se za univerzitete u BiH, pa i BiH u cjelini, uopće ne bi moglo reći da su ksenofobične sredine. Dapače. Jednostavno, na snazi je još uvijek stari sistem ili stari način razmišljanja. Na snazi je još uvijek sistem vrijednosti u kojem se nije posebno cijenila međunarodna irelevantnost. Samo će sveobuhvatne reforme dovesti do pomaka. Te reforme su dugotrajne, posebno zbog toga što podrazumijevaju i promjenu svijesti. Sve možete promijeniti, ali je vrijeme za promjenu svijesti konstanta. Na žalost, vrlo duga konstanta.

Sva međunarodna suradnja i akademska razmjena na prostorima jugoistočne Europe, do sada je zapravo bila više vid pomoći sveučilištima u jugoistočnoj Europi nego što je bila suradnja ravnopravnih partnera. Nakon što ti univerziteti uđu u reformske procese, može se očekivati da će oni postati interesantni i za druge vidove suradnje.

Očekujemo da dođe do velikih promjena u međunarodnoj suradnji i akademskim razmenama nakon uvođenja ECTS-a, posebno nakon njegovog zaživljavanja na svim univerzitetima u BiH, a kasnije i šire. Tu će doći do izražaja jedna velika prednost. Sličnost i međusobna razumljivost jezika južnoslavenske grupe će nakon uvođenja ECTS-a regionalnoj međusveučilišnoj suradnji dati potpuno novu dimenziju. Tada ćemo ući u jedan sasvim novi tip odnosa. Za očekivati je da tada akademska razmjena u jugoistočnoj Europi doživi veliku ekspanziju.

Vezano za međunarodnu suradnju izvan regije - jako bitno je istaknuti važnost učenja

engleskoga jezika za sve studente. Univerzitet u Tuzli intenzivno radi na uspostavi *Centra za strane jezike* s modernim fonetskim laboratorijima. Ovaj centar će koristiti studentima Univerziteta u Tuzli, ali i stranim studentima i gostujućim profesorima za koje je u tijeku izrada posebnih programa učenja bosanskoga jezika.

Iz publikacije Univerziteta u Tuzli, veljača 2003.

ECTS = Europski kreditni transfer sistema
QA = Sistem za osiguranje kvaliteta

Što nas čeka u EU

Standard u zemljama Europske unije daleko je od ujednačenog. Evo tko u čemu prednjači:

Finska: najbolje škole (iako su finski školski programi najlakši u EU, 15-godišnjaci iz te zemlje pokazuju najbolje razumijevanje pročitanog te najbolje znanje iz matematike i prirodnih predmeta).

Švedska: najmanja razlika u plaći koju za isti posao dobivaju žena i muškarac (žena dobiva "samo" 10% manje, prema čak 30-35% u Austriji, Luksemburgu, Belgiji i Britaniji).

Belgija: najkraći radni tjedan (38,5 sati prema 44 u Grčkoj).

Francuska: najdulje plaćeno bolovanje (30 dana; u Irskoj samo 15 dana).

Irski: najzdraviji ljudi (čak 80% Iraca tvrdi da im je zdravlje dobro ili vrlo dobro, no s prosjekom od 1,83 djeteta po ženi Irski su i "najmlađa" europska nacija).

Njemačka: najveća potrošnja na provod i zabavu.

Danska: najdulji porodiljin dopust (28 tjedana; u većini zemalja samo 14 tjedana).

Nizozemska: muškarci najviše sudjeluju u kućanskim poslovima.

V. Britanija: najjeftiniji namještaj, knjige i časopisi.

Španjolska: najjeftiniji espresso (2,22 eura prema 2,54 u Austriji i 2,52 Švedskoj).

Portugal: najmanji izdaci za hranu i režije, najjeftiniji restorani i hoteli.

Italija: najveća potrošnja sredstava za uljepšavanje (Talijanke nanose make-up prosječno 3 puta na dan!)

ZNATE LI?

* Sedmica (broj sedam, 7) ima različito značenje kod različitih naroda i religija. Kažu da je Budha sjedio, razmišljao i odmarao se sedam dana u hladu sedam stabala smokava, sa sedam slatkih plodova. Biblija i kršćanstvo uče nas da je svijet stvoren u sedam dana, a u Starom zavjetu navodi se sedam gladnih i sedam plodnih godina, uz to, broj sedam spominje se točno 77 puta.

ZAKON I PRAKSA III.

TEMA: Kada se privatizira nešto što je bilo NAŠE?

VRIJEME UHODAVANJA: GLAS GRAĐANA mijenja Zakon! Dana, 30. 11. 2001. poziv.

FORUM GRAĐANA organizira okrugli stol na temu: "Zakon o korištenju, Upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade (SL. novine TK-a br. 7/0) Forum građana Tuzla - predsjednik g. Vehid Šehić, predsjedava okruglim stolom.

POZVANI I PRISUTNI:

- Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice - g. Slavko Stijepić, ministar, gđa. Hefiza Mešić, sekretar Ministarstva,
- Ministarstvo pravosuđa i uprave - gđa. Mehida Bakalović, ministrica,
- Javno stambeno poduzeće Tuzla - g. Mirza Salkić direktor i drugi čl. poduzeća,
- Poslanik u Skupštini TK-a, g. Igor Rajner,
- Predsjednik Kluba poslanika SDP-a Skupštine TK-a, g. Rafo Jozić,
- Biro za ljudska prava - gđa. Branka Rajner i gđa. Mira Terzić,
- Predsjednik U. G. "Centar civilnih inicijativa" Tuzla,
- Predsjednica Odbora etažnih vlasnika i KS g. Milan Nikić, g. Muharem Bećirević, g. Halid Hrustanbegović, g. Nedeljko Marković, g. Sakib Hukić, Vlatko Zimmer,
- Predstavnici ili direktori firmi: "AMOS", "BOSNALIFT", "DAKALIFT".

Okrugli stol je otvoren za sve građane, tako da vjerojatno nisam sve naveo. Ovo pišem s razlogom, najviše radi toga, da se zna da je bilo, da ono što ne valja više ne bude.

ŠTITI LI ZAKON GRAĐANE - ETAŽNE VLASNIKE? IMOVINU? LJUDSKA PRAVA?

Razmatrane su tri do četiri opcije rješavanja - PRVA - da sve ostane po starom sa KUĆNIM SAVJETIMA i Javnim stambenim poduzećem Tuzla - JSP - TUZLA, kao posljedica neinformiranosti građana o Zakonu i suštini promjena u društvu, - DRUGO - opcija rješavanja koju zastupa JSP - Tuzla - je da se poštuje čl. 24. Zakona, u smislu obveza građana u skladu sa prvom alinejom navedenog čl. 24, da to obvezno do TRI godine, i dalje održavanje vrši JSP - Tuzla, da se isključivo sa njima sklapaju jednostrani ugovori, da i dalje to rade oni JSP - Tuzla, kao do sada, jer nema tko da se brine o stambenom fondu koji iz razloga svakodnevnog propada. I njihova, JSP - Tuzla, kao treća opcija je to da je Zakon na osnovu problema "mrtvo slovo na papiru" - treba ga ukinuti. Četvrtu opciju dao sam ja, imali smo, da kažem, sreće u zgradi da smo imali preko 50% etažnih vlasnika - znači privatizirano da se organiziramo po Zakonu, tada sam imao već iskustvo u tome, radili smo već godinu dana, dao sam do ovog sastanka i prvi izvještaj skupu stanara o našem radu.

Po četvrtoj opciji dao sam naše viđenje i iskustva, probleme. Zakon funkcionira, Zakon je dobar može se primjenjivati i funkcionirati, ali treba napraviti izmjene u dijelu obveza (napraviti poboljšanja) plaćanje naknade za održavanje, za sve korisnike i vlasnike stana podjednako, obzirom da se sadašnjim odredbama krše ljudska prava. Obvezujuće održavanje - plaćanje naknade pada na teret samo etažnih vlasnika - to je tretirano, kao samo njihova zajednička

imovina koju moraju održavati, a drugi koji stanuju po raznim statusnim pravima imaju pravo da to zajedničko koriste. U biti, ovo je kršenje LJUDSKIH PRAVA po Zakonu, je najveći i glavni problem Zakona.

Tada smo imali pet statusa stanara - korisnika stanova:

- stanari koji privremeno stanuju,
- stanari koji se vraćaju - povratnici,
- stanari koji su alternativno smješteni,
- poslovni prostori i
- etažni vlasnici.

Stanari koji se vraćaju - povratnici kažu: "plaćaju stanarinu Javnom stambenom poduzeću Tuzla, zato što ih oni ucjenjuju, kao i ranije nas za PS obrazac i ako su oni - povratnici odmah vlasnici stana, jer su to dobili samim rješenjem - ulaskom u posjed. Zato bi trebalo da odmah plaćaju za održavanje, ili bi JSP - Tuzla trebalo od te stanarine prebaciti dio sredstava nama za održavanje kako smo to organizirali.

Također, korisnici poslovnih prostora, plaćaju vlasnicima tih prostora zakupninu ili stanarinu, neće ni da čuju o još dodatnoj naknadi za održavanje, a neće da kažu tko su vlasnici prostora (štite i njih sa razlogom), da se od njih traži ta naknada za održavanje.

Po četvrtoj opciji činjenično i argumentirano je da Zakon krši ljudska prava. Da zakonodavac što prije amandmanima na Zakon stvori jednake uvjete za sve građane pred Zakonom.

Činjenica je da to treba ozakoniti tako, da se održavanje vrši da bi sve zajedničko bilo i jeste stalno u zajedničkoj funkciji, a ne radi toga što je to zajedničko vlasništvo dijela stanara - samo etažnih vlasnika. Sve što održavamo - popravljamo, zajednički se koristi i popravljamo - održava se da bi bilo u zajedničkoj funkciji, održavanje produžava vijek funkcioniranja, a ne povećava vrijednost nečije imovine. Suština je da održavamo zajedničko da bi koristili vlastito. Najbitnija činjenica je prihvaćena, da je bolje Zakon imati, pa sporo mijenjati, nego Zakon nemati, i ništa ne mijenjati.

Suštinska analiza i na ovom skupu nije izvršena, te na bitna pitanja nisu do kraja dati

odgovori? ZAŠTO Zakon nije prihvaćen? ZAŠTO se ne organizira po Zakonu? Kako to može biti da građani, kao etažni vlasnici stanova, nisu korektno zainteresirani za svoj dio zajedničke imovine? Dozvoljavaju, a znaju da ta zajednička imovina propada, ako se ne održava? Gdje su ozakonjeni elementi interesa građana da Zakon ispravno funkcionira?

I ovo pisanje trebalo bi doprinijeti promišljanju i analizi. Suprotstavljamo li se iz nerazumijevanja sami sebi i radimo li u interesu vlastite štete? Vrijeme koje prolazi je vrlo čudna jedinica mjere, za njim se mi okrećemo da bismo vidjeli i spoznali budućnost ili da ispravimo budućnost. Mnogi su podložni pa sami sebe i druge dezinformiraju pričama REKLA-KAZALA, i, nažalost, temelj takvih priča, čine katastrofalne greške ne činjenjem Zakonskih obveza.

Takvom svijesću iskrivljuju, svjesno ili nesvesno, Zakonske norme, usvajaju kako im se što sviđa - nesviđa i tako rade u korist svoje štete, što stvara u mozaiku ružnu sliku o Zakonu. U zgradama ima mnogo raznih ličnih interesa pojedinaca, od toga što zbog uzurpiranja zajedničkih prostora (koje su privatizirali), odnosa i interesa, pojedinaca koji neće zbog komšijskih odnosa, da se tomu suprotstavljaju, jedno je od kočnica bilo kakvog dogovaranja, provođenja i usvajanja zakona u mnogim zgradama.

U vremenu uhodavanja Zakona, potrebna je podrška ukupne strukture vlasti: sud, vlast, policija, inspekcija, zatim komunalnih poduzeća: vodovod, grijanje, elektrodistribucija, PTT-telefoni. Zatim definirati mjesto i ulogu u daljnjem radu Javno stambeno poduzeće Tuzla. I dalje imaju vrlo nekorektan odnos prema građanima i do danas uobičajenom nasilnom praksom šalju uplatnice zaduženja, prijete i ako građani nemaju sa njima ni sklopljene ugovore. To su radnje na koje vlast mora da reagira za Javna poduzeća:

U idućem broju: IZMJENE I DOPUNE ZAKONA I KAKO DALJE?

Vlatko ZIMMER

MJESEČNIK hrvatske zajednice u Banjoj Luci DANICA NA HRVATSKOM U RS

Hrvati u Republici Srpskoj, osim crkvenih novina, imaju svoj jedini mjesečnik Danicu. Tiska se u Banja Luci, a nakladnik je Hrvatska kulturna udruga Danica iz Banje Luke.

Jedan je to od rijetkih mjesečnika koji se dijeli besplatno, s obzirom na teško ekonomsko stanje Hrvata u Republici Srpskoj i BiH. Predsjednica HKU-a Danica i ravnateljica lista je Marija Rapo.

Skupina zanesenja je u lipnju prošle godine odlučila dati svoj doprinos ostanku Hrvata na svojim imanjima. Utemeljili smo HKU Danicu, a u listopadu je tiskan prvi broj mjesečnika Danica. Cilj nam je pomoći pri povratku Hrvata, te održati opstanak. Uz to djelujemo u kulturi. Utemeljili smo čitaonicu, uskoro i knjižnicu, zahvaljujući donatorima. List izdajemo pod teškim uvjetima - kazuje Marija Rapo, ravnateljica lista Dani-

Boris Čavar
VEČERNJI LIST

MOŽEMO LI SPASITI NAŠ PLANET ILI ŽIVJETI SA DJELOVANJEM STAKLENE BAŠTE

Individualne zemlje nemaju neovisne ekološke sustave, klimatski sustav nam je zajednički

PIŠE: Prof. dr. Danilo K. VIDOVIĆ

Dšanas na scenu stupa jedan novi imperativ, briga za čovjekovu životnu sredinu. Atmosferska i klimatska pitanja nameću snažan motiv za bolje razumijevanje pojava vezanih za čovjekovu okolinu. Takve brige postaju sve izraženije zbog svoje ozbiljnosti i mogućih katastrofalnih posljedica po život na našem planetu, te su sve više zastupljene na dnevnom redu naučnih institucija mnogih zemalja.

Čovjekova sredina predstavlja veoma složen i uravnotežen sustav. Ta integrirana cjelina prima udarac svih pojedinačnih povreda koje joj nanose pojedini zagađivači. Nikada ranije u povijesti ovoga planeta njena tanana površina, koja je nosilac sveukupnog života, nije bila izložena takvim različitim, novim i moćnim razarajućim silama.

Niz značajnih događaja u tijeku nekoliko posljednjih decenija, koji su se desili na našoj planeti, počevši od stvaranja ozonske rupe iznad Antarktika, kao i do sada neobjašnjivog izumiranja morskog praseta i foka, pa sve do ekstremnih promjena vremenskih uvjeta koji prevladavaju nad velikim dijelom zemljane kugle. Naravno, to su krajnje ozbiljne poruke čovječanstvu da shvati globalnu prirodu problema. Za napredak u rješavanju problema očuvanja životne sredine danas se podrazumijevaju određene ali ne i dovoljno efikasne mjere.

Industrija u mnogim zemljama smanjila je ispuštanje štetnih materija u zraku i vodi. Dobrim dijelom su utvrđena skladišta otrovnih materija i u mnogim slučajevima očišćena. Zahvaljujući propisima ograničeno je korištenje nezdravih kemikalija kao što je pesticid DDT. Ma koliko da su mnogi od tih lokaliziranih napora bili efikasni i dali pozitivne rezultate, ipak se mora zaključiti da su najznačajniji izazovi za očuvanje životne sredine globalne prirode.

Najveća prepreka sa kojom se suočavaju oni koji nastoje da uspire ispuštanje štetnih materija u atmosferu je osnovna i široko rasprostranjena priroda ljudskih aktivnosti. Odluke o zaštiti životne sredine koje se donose u jednoj zemlji mogu veoma značajno da utiču na ekološku ravnotežu u nekoj drugoj vrlo udaljenoj zemlji, pa čak i u gornjim slojevima atmosfere. Postojeće stanje nalaže svestrane i ozbiljne analize prijetnji s kojima se suočava naša planeta zbog:

- kiselih kiša,
- iščezavanja šuma,
- širenja pustinja,
- te sveopćeg zagrijavanja.

Sasvim sigurno do nove tehnologije kao i radikalne i dalekosežne državne mjere mogu utjecati na poboljšanje zaštite čovjekove okoline.

Znanstvenici raspravljaju o tome koliko se i zašto naša klima do sada već izmijenila. Oni se slažu da samo drastične promjene u načinu kako živimo mogu da zaustave postepeno i sveopće zagrijavanje Zemlje. Ekološki sistem Zemlje se nalazi u krhkoj i vrlo ranjivoj ravnoteži. Na primjer: snižavanje ukupne srednje temperature od nepunih pet stupnjeva dovelo je u prapovijesnom periodu do niza ledenih doba. Mnogi stručnjaci svjetskoga glasa sma-

traju da danas prolazimo kroz temperaturnu promjenu od svega nekoliko stupnjeva, ali u suprotnom pravcu. Naime, da dolazi do postupnoga zagrijavanja svjetske atmosfere koje bi moglo da dovede do:

- opasnog porasta morske razine,
- češćih uragana i ciklona,
- te dramatičnih promjena u količini i rasporedu padavina, što će u svakom slučaju poremetiti današnji način poljoprivredne proizvodnje. Znanstvenici su za takvu mogućnost iskovali izraz koji zvuči krajnje dobroćudno:
- djelovanje staklenog vrta.

Ugljični-dioksid i drugi plinovi koji se emitiraju sa zemlje, gomilaju se u donjim slojevima

atmofere i dopuštaju sunčevim zracima da prodru do zemlje, ali istovremeno zadržavaju višak toplote kao neka džinovski stakleni vrt. To zagrijavanje koje su kilometrima već registrirani može biti veoma opasno iz dva razloga:

- **prvo**, što se to dešava izuzetno brzo, tijekom desetina godina, umjesto tijekom tisuća godina koje su dovele do ledenih doba i
- **drugo**, kao glavni uzrok djelovanja staklenoga vrta predstavlja industrijska civilizacija koja mijenja ekološku ravnotežu u svijetu na jedan potpuno nov i nepredvidljiv način.

(Nastavit će se)

Likovna umjetnost: Makovi Jadranke Marić

TRAGANJE ZA ISTINOM VLASTITOGA BIĆA

Videći morske, jadranske, makove slikarica Jadranka Marić nastojala je i u tome uspjeti, naći dublju istinu i dublji smisao. Onako kako ih je vidjela, jednoga svibanjskoga dana, tako ih je prenijela na platno i približila nam njihovu ljepotu kakvu ne vidimo svojim očima - te bojama, kistom i potezima sigurne ruke ispisala poemu o makovima

Nedavno otvorena, peta samostalna izložba slika Jadranke MARIĆ, ih Husina, u Galeriji Bosanskoga kulturnog centra Tuzla, predstavila nam je slikaricu Marić na rijetko viđen način, ali i najkvalitetniji do sada. Kako je u katalogu izložbe zapisao likovni znalac i kritičar Vojislav VUJANOVIĆ, iz Sarajeva, "U maku, u njegovoj raspunoj, grimiznoj životnoj egzaltiranosti potražila je svoju inspiraciju, u njemu je pokazala naći istinu vlastitoga bića. Od njegovih prirodnih datosti gradila je poetski slog svoje slike".

Videći morske, jadranske, makove slikarica Jadranka Marić nastojala je i u tome uspjeti, naći dublju istinu i dublji smisao. Onako kako ih je vidjela, jednoga svibanjskoga dana, tako ih je prenijela na platno i približila im njihovu ljepotu kakvu ne vidimo svojim očima - te bojama, kistom i potezima sigurne ruke ispisala poemu o makovima. Uspostavljajući kompleksan odnos između makova i motivskih koordinata otkrila je dublje istine i dublji smisao. Gospodin Vujanović, između ostalog, još je napisao: "... grimiznu bulku maka nije prenosila u svoju sliku jednostavnim transkripcijom ambijentalne situacije; ona modulira tu prirodnu situaciju u brojne aspekte zna-

čajskih skladova. Ona gradi kompozicije sa ansamblom bulki u poletu prema visinama. U tim formulacijama do izražaja je dolazila autorkina težnja za životnim dinamizmom koju smo u stanju prepoznati i u samoj njenoj životnoj motorici".

Njeni su makovi, kako je zamijetilo više posjetitelja izložbe, više od same slike, uz sve stvarateljske rizike koje sobom nosi autorski eksperiment i prejak osobni doživljaj predmeta koji postaje motivima slika. Bez ikakve dileme, slikarica Marić se ovom izložbom pokazala i predstavila u, do sada, najzrelijem izdanju. "Umjetnica Jadranka Marić nam je ovaj put pokazala zrelost svog likovnog stvaralaštva, sigurnost poteza i bijeg iz nesigurnosti umjetničke vizije", naglasio je na otvorenju izložbe Mujo GRBIĆ, predstavnik Udruge likovnih umjetnika Tuzlanske županije.

I zaista, oni koji poznaju slikaricu Marić u ovome, likovnome, dijelu njenoga života s nesakrivenim zadovoljstvom su mogli uživati, što do sada nisu vidjeli na tuzlanskim prostorima. Gđa Marić je uspjela u sebi i svojim doživljajima sintetizirati viđeno, doživljeno i naučeno, pa sve to prenijeti na platno. Bez obzira na to što se na pojedinim slikama sudaraju ekspresije i realno stanje ovaj ciklus zaslužuje visoke ocjene. Tim prije što je izbjegla prejako ponudeni i čini se još jače doživljeni pejzaž. U svakom motivu je uspjela naći i preneti nam dublje značenje.

Na kraju da još jednom citiramo uglednoga i uvaženoga gospodina Vujanovića, koji u svezi sa ovom izložbom tvrdi: "Lirsko je vid egzistencijalnog i taj motiv ona (Jadranka Marić - op. a.) je prenijela u svoju poemu u maku iz ranijih stvaralačkih njenih epizoda kada je gradila svoje lirske arabeske...!" Kao i o svim umjetničkim djelima i njihovim autorima tek buduće vrijeme će ispričati konačnu priču i izreći zadnji sud. Ovaj trenutačni, još uvijek opterećen viđenim i doživljenim, pred makovima Jadranke Marić, pisca ovih redova ostavlja zatečenim. Sa fiksiranim pogledom i zaustavljenim dahom, te da se sa slikama u sebi i ispred sebe zaputi u polje procvjetalih makova.

N. J. IVANOVIĆ

SELO MOJE ZAVIČAJU MIO

Krupne društveno-gospodarske, političke, sociološke i druge promjene dogodile su se u mnogim našim sredinama, ali politika i političari prave činjenice ne iznose u javnost. Pogledajmo to na primjeru nekada srednjeg sela Donji Hrgovi nadomak Trznice "Arizona", i na nekadašnjoj "vrućoj" ratnoj crti

Kada hoće dati oduška svom tijelu, i kada se sjetite kako je izgledalo njihovo naselje prije posljednjeg rata, a što je tu danas, mnogi u sebi, ali i glasno, zapjevaju staru narodnu melodiju "Selo moje zavičaju mio..." I onda se u raspoloženim društvima povedu razgovori o njihovom selu i naselju nekada i sada, oživljavaju se uspomene i na son stavljaju činjenice koje govore o svemu onome što nam je u posljednjih 12 godina desilo. Osim malih izuzetaka, najčešće se konstatira da se svako naše naselje višestruko raslojilo, da su se desile duboke nacionalne, vjerske, gospodarske, obiteljske i druge promjene. Ono što mnoge ljuti jeste da se naša aktualna politika ne želi upuštati u duboke promjene i iznositi ih u javnost, pa ćemo svakodnevno na medijima slušati kako se ljudi vraćaju na svoje, a u suštini u tome ima malo istine. Ljudi se vraćaju na svoje da uđu u nekadašnji posjed, a najčešći im je cilj devastirano i opljačkano prodati i otići tamo gdje su proboravili godine od rata naovamo. O tim, dubokim promjenama u nekim našim selima pokazat ćemo baš na primjeru selo Donji Hrgovi (hrvatsko selo), u općini Gradačac.

Nekad bilo sada se samo spominje.
Rijetko viđeni i okićeni svatovi u Hrgovima

Prepolovljen broj žitelja

Seoski analitičari i statističari, dakle, u selu Donji Hrgovi, koje se najbolje može smjestiti u vaš objekt kada prođete tunel Ormanica, i dalje smjerate prema Orašju, utvrdili su ovih dana da u selu imaju 404 žitelja. Evidencija MZ iz godina 1991. kaže da je u selu na broju bilo 648 stanovnika.

Gdje je nestalo 244 živih glava. U vrijeme rata i poslije njega iz ovog sela 30 je odselilo domaćina sa svojom obitelji. To bi moglo biti oko 80 stanovnika. U inozemstvu od prije, ili od rata radi 89 Hrgovljaka, njihove kuće (37) u selu zjape prazne godinama, i mali su izgledi da će se na svoj atar netko, kada stekne mirovinu, vratiti. Već sada primjeri pokazuju da takvi žitelji ovog sela najčešće "vozare" između Austrije gdje ih je zaposleno 65, i drugih zemalja. U svom selu provode duže vikende i ljetu gdje se inozemnom mirovinom dobro žive, dok kod bliže ili dalje obitelji u inozemstvu provode dosta vremena, naravno, uživajući beneficije zemlje u kojoj su proveli radni vijek. Dalje sta-

Dobar voćnjak u Hrgovima danas imaju samo rijetki domaćini (Ovaj snimak je iz voćnjaka autora ovog teksta)

tističari iz Donjih Hrgova kažu da je u njihovom selu u posljednjih petnaestak godina izumrlo 12 obitelji. Toga će biti sve više jer, sada u selu ima 20 čeljadi preko 70 godina. Zatim, četverorazredna osnovna škola ovdje je bila zatvorena cijelo vrijeme rata, a desetina đaka prevožena je autobusom u susjedno selo Bosanska Bijela. Kada je prestao rat i kada su u Hrgovima izbjeglice iz Istočne Bosne počele kupovati jeftino zemlju, počeo se povećavati broj obitelji, ali i djece. Tako je nedavno proradila četverorazredna škola sa 12 đaka (tzv. nepodijeljena osnovna škola). Učitelj, inače rođeni Hrgovljak Marijan Marjanović izvodi nastavu sa četiri razreda istovremeno. U prvom razredu ima pet đaka, od čega je samo dvoje djece u prvom razredu rođeno u Hrgovima prije sedam godina. Ovi podaci sami za sebe govore mnogo što će biti sa selom Donji Hrgovi za desetak dvadeset godina. Na sreću nekada livada i gola raskršnica Ormanica, stjecajem okolnosti, počela je izrastati u čaršiju i industrijsko mjesto, jer se gradačacki privrednici, zbog zatvorenosti prema Bosanskom Šamcu i Modriči, sve više "izvlače" prema Ormanici, odnosno Orašju u Tuzli.

Zemlja u bescijenje

Rat je učinio svoje pa je ratarsko zanimanje stanovnika Hrgova izgubilo značaj. Zemlja se u poljima ne obrađuje i jako je zapuštena. Plodno zemljište u dolini Tinje prodaje se po 500 KM po dunumu, ali je mušterja malo. Poljoprivredno zemljište pored asfalta dobilo je na cijeni i pretvoreno je u trgovačke i neproizvodne pogone. Samo na Ormanici izgrađene su tri be-nzinske crpke, jedna pilana, "Koloseum" sa ugostiteljskim i pijlačnim sadržajima, dva DC za ratarske i trgovačke repromaterijale, "Škodin" autocentar i autoservis, jedan DC za repromaterijale u građevinarstvu i zanatstvu, autootpad. Vlasnici i zaposleni u "orman gradu", kako počinju nazivati Ormanicu, stalno se naseljavaju ovdje pa će i broj stanovnika Donjih Hrgova (Ormanica je atar ovog sela) rasti u sasvim drugom obimu i strukturi.

Statističare MZ Donji Hrgovi dijelom smo pro- vjerili pomoću statistike Župe Dubrave koja je iznesena u javnost nakon što su svećenici obavili svoju svetu dužnost za Božić 2002. godine, obišli sve vjernike i obavijestili župljane da su u Donjim Hrgovima popisali 154 obitelji, sa 349

vjernika. To je približno onom što imaju u evidenciji u MZ. Svećenici, naime, nisu mogli ući u sve prazne kuće, ili eventualno u domove drugih vjerskih nazora.

Tako je u Donjim Hrgovima danas. Prije posljednjeg rata ovdje se bolje živjelo, više radilo, a vozovima i autobusima na posao u susjedna mjesta, rudnike, građevinske i druge firme odlazilo je na desetine radnika. Tako su Hrgovi dobili dosta novih kuća, asfalt Tuzla - Orašje, asfalt Ormanica - Gradačac, a prije koji mjesec općinske i kantonalne vlasti pomogle su asfaltirati dio puta kroz selo, inače starog makadamskog puta Brčko - Gracačnica.

Vrsni proizvođači povrća

U Tuzlanskom kantonu, i šire, Hrgovljaci su poznati kao proizvođači povrća. Prije svega paradajza. Tko još na tržnicama u Tuzli, Brčkom, Gradačcu... s dolaskom ljeta ne pita gdje je taj paradajz iz Hrgova. Njegova kvaliteta bila je u ukusu, krupnoći i mekoći kore, tako da se ne mora guliti. Od Drugoga svjetskog rata pa do danas cijelo selo pretvorilo se u jednog povrtlara, i to im je donio dohodak, sve dok nisu dobili ostru konkurenciju iz susjedstva, Hercegovine, Mačve, Makedonije... No, zbog kvaliteta proizvoda i svježine, Hrgovljaci i danas odlijevaju plantažerima preko Drine i Igmana. Osim toga, baš ove sezone krenuli su u plastičnu proizvodnju, uz pomoć Luternaskog saveza koji im je "poklonio" 48 platenika po 100 metara četvornih. No, sada je problem radna snaga, jer smo naprijed kazali da se mladi iseljavaju i ne vraćaju, a stari izumiru. Kvaliteti povrtlarskih kultura iz Hrgova pridonosi i sastav tla i izloženosti suncu.

Negdje šezdesetih godina na zemljištu oduzetom od "kapitalista", i arondiranom (zamijenjenom) od seljaka, u Hrgovima je državna poljoprivredna firma iz Gradačca podigla plantažni šljivik površine 60 hektara. Bilo je u izobilju šljive svih vrsta, a većina proizvodnje išla je za izvoz. Kao i mnoge druge firme i plantaža u Hrgovima je pred rata propala, bila zapuštena, i danas se zemljište daje u zakup seljacima samo da ga preoru. Ali, mala je vajda.

Donji Hrgovi su bili selo koje je 3,5 godine bilo na ratnoj crti. Imalo je sreću da bude nepoharano, ali je i od granata dosta stradalo. I baš u tijeku rata vrijedni ljudi ovoga sela i njihovi svećenici i političari donijeli su odluku da izgrade svoju Crkvu. Njena izgradnja je upolovljena, ali služi svrsi, tako da vjernici iz Hrgova ne moraju više ići na mise u susjedna sela. Razvoju injekciju ovom selu daje i Trznica "Arizona", jer su Hrgovi su njezin periferni dio.

Tekst i snimci: Mato BIKIĆ

Naslovnica: Zlatko Keser, ak. slikar

Uskrsna jaja umjetnički ukrasio g. Jakob Križan

JESTE LI ZNALI?

Kalij i hipertenzija

Hipertenzija (visok krvni tlak) obično se naziva "tihim ubojicom" jer se razvija bez jasno vidljivih simptoma. Pravilna prehrana koja uključuje namirnice bogate kalijem može biti od pomoći. Istraživanja pokazuju da povećan unos kalija (dodatna dnevna porcija voća i povrća bogatog kalijem) smanjuje rizik od hipertenzije.

Dokazi su toliko jaki da je američka Uprava za hranu i lijekove dopustila sljedeću poruku na hrani koja je dobar izvor kalija: "Prehrana bogata kalijem i s niskim udjelom natrija može smanjiti rizik od hipertenzije i infarkta". Kalij se nalazi u mnogim vrstama povrća (krumpir, rajčica), mlijeku i nekim mliječnim proizvodima te u južnom voću (posebno u banani). Preporučeni dnevni unos kalija je 3500 mg.

Manje kalorija - duža mladost

Smanjeni unos kalorija ne doprinosi samo vitkoj liniji nego i usporava proces starenja mozga. Studije, koje su za sada napravljene samo na miševima, pokazale su da kod miševa koji su dobivali ograničene količine hrane, ali s dovoljno nutritivnih elemenata, ne dolazi do povećane koncentracije proteina koji izaziva razgradnju i smrt stanica, dok je kod miševa koji su jeli neograničeno koncentracija tog proteina bila višestruko povećana.

Riblje ulje protiv duševnih poremećaja?

Prema rezultatima studije objavljene u siječanjskom broju časopisa American Journal of Psychiatry, konzumiranje ribljeg ulja ili proizvoda koji ga sadrže pomaže u liječenju psihičkih problema poremećaja ličnosti. Za razliku od antidepresiva i ostalih lijekova koji se koriste kod takvih oboljenja,

proizvodi s ribljim uljem nemaju neželjenih nuspojava. Međutim, da bi se sa sigurnošću moglo reći je li učinak jednako dobar kao i učinak klasičnih lijekova potrebna su opširnija ispitivanja i daljnji klinički pokusi.

Visok šećer ometa pamćenje

Vrlo je vjerojatno da je visoka koncentracija šećera u krvi povezana s lošim pamćenjem. Ova teorija znanstvenika s Medicinskog fakulteta u New Yorku daje objašnjenje zbog čega starenjem, koje je često povezano s povišenim šećerom, ljudi gube pamćenje. Znanstvenici objašnjavaju da se takvo stanje može popraviti vježbanjem i održavanjem normalne tjelesne težine. Glukoza je "gorivo" organizma, a kod dijabetesa se ne razgrađuje i ne ulazi u stanice mozga, što uzrokuje slabljenje memorije.

Zeleni čaj štiti od artritisa

Zeleni čaj, otkriven još prije 5000 godina, uvijek se smatrao dobrim za zdravlje, ponajprije u prevenciji koronarnih bolesti moždanog i srčanog udara i nekih vrsta tumora. Posljednja istraživanja su pokazala da dva sastojka zelenog čaja, EGCG (epigalokatin galat) i ECG (epikatehin galat), sprječavaju nastanak osteoartritisa blokirajući enzim koji razara hrskavicu. No, ako je bolest već nastala, zeleni čaj više ne može pomoći, smatraju znanstvenici.

Tjelesna aktivnost štiti od raka

Rizik obolijevanja od raka dođe upola je manji u žena koje se nekoliko puta tjedno bave umjerenom tjelesnom aktivnošću (duge šetnje, pospremanje stana, vrtlarstvo...). No, ako plivate, trčite ili igrate tenis barem jedanput na tjedan, vaš rizik za rak dojke manji je čak 80 posto.

Selen i rak prostate

Stariji bi muškarci mogli smanjiti rizik od raka prostate redovitim unosom selena, poručuju znanstvenici. Studija, koja je zasad provedena samo na životinjama, pokazuje da svakodnevnim unosom dovoljne količine selena ne dolazi do oštećenja DNA stanica prostate koje se inače javlja u starijih osoba kao prvi znak raka prostate. Selen je element koji je organizmu potreban u vrlo malim količinama, a unosimo ga uglavnom mesom, ribom, cerealijama, mliječnim proizvodima i jajima.

Najbolja "grickalica"

Što je bolje za smanjivanje kolesterola u krvi, cjelovito pecivo ili šaka badema? Najnovija studija odgovara: dajte prednost bademima! Osobe koje su tijekom mjesec dana svakodnevno jele malo badema, smanjile su razinu LDL-kolesterola u krvi za 10 posto. To nije bio slučaj s osobama koje su umjesto badema dobivale integralno pecivo.

Tromboza za računalom

Dugo putovanje avionom nije jedino koje može uzrokovati stvaranje krvnog ugruška - isto se može dogoditi i zbog dugotrajnog sjedenja za kompjuterom. "The European Respiratory Journal" opisuje slučaj mladog Novozelandanina koji je gotovo umro zbog venske tromboze koja je nastala kao posljedica dugotrajne neaktivnosti uzrokovane stalnim sjedenjem pred kompjutorom. Znanstvenici preporučuju da tijekom rada na kompjutoru izvodite vježbe stopalima i norama te što češće uzimate stanke za šetnju.

VITA

IN MEMORIAM

OBAVIJEST O SMRTI I ZAHVALA

ILIĆ (rod. ČANIĆ) KATA
preminula 12. 03. 2003. godine u 86. godini života

Zahvaljujemo se svim prijateljima, susjedima, poznanicima i rodbini, koji nam riječima sućuti, sudjelovanju u posljednjem ispraćaju ili posjetom kućama žalosti ublažite tugu.

OŽALOŠĆENI: sin Blaško, kćerka Marica, snahe Drenka, Tomka i Katrin, zet Mario, unuci Davor, Igor, Vladimir i Dalibor, praunuk Gabriel.

TUŽNO SJEĆANJE

DIVKOVIĆ (rod. ANDRIĆ) MARA
26. 03. 2002 - 26. 03. 2003.

Draga naša majko, Otišla si u vječiti život, i počivaj u miru Božjem. Sumorni i tužni su nam dani ostali. Ali tješi nas dragi Bog, i molitva svakidašnja za tvoju i ostale duše naših pokojnih. Hvala ti za sve draga majko.
TVOJA DJECA: Stjepan, Božo, Ana i Delfa.

TUŽNO SJEĆANJE

na voljenu kćerku i sestru
ANGELU MRKONJIĆ
13. 10. 2000 - 13. 04. 2003.

Tuga i bol se ne mjere vremenom nego prazninom i doživotnom ranom koja je ostala u našim srcima. Ljubav prema tebi je doživotna i neka te anđeli čuvaju.

POČIVALA U MIRU BOŽJEM.
S tužnim poštovanjem: otac Anto i sestra Ružica sa obitelji.

TUŽNO SJEĆANJE

Dana, 07. travnja 2003. godine navršila se tužna godina dana od smrti našeg dragog supruga i oca

STJEPANA PAVLAŠEVIĆA zv. ŠANDOR

Dragi tata, svu svoju ljubav i dobrotu za života dao si nama, a sada kad si u vječnom miru uvijek će te pratiti naše misli i naša ljubav.

POČIVAO U MIRU BOŽJEM.
TVOJI NAJMILIJ

TUŽNO SJEĆANJE

ANA (rod. ILIČKOVIĆ) ČAJIĆ

Utjehe nema, srce ne zna za zaborav. Kako je teško živjeti bez tebe, znaju samo oni koji te najviše vole.

S ljubavlju tvoja obitelj.

Glasnikova SKANDINAVKA

AUTOR: ROBERT STRAUS	USKRSNA PORUKA CITATELJIMA	TALITI OTAPATI	KOJI JE BEZ MORALA	GLAVNI GRAD TIBETA	NJEMAČKI PRIJEDLOG	LJEK PROTIV MALARIJE	OZNAKA ZA KULU U SAHU	RIJEKA U RUSIJI PRITOKA ONEGE	DIVLJA RUŽA	STVARAN, PRAVIČAN	AVIO KRAT. ZA ŠVEDSKU	VRŠITI UNOŠENJE	ZVJER IZ PORODICE MAČAKA	OZNAKA ZA KOSIK	TREĆE SLOVO ALFABETA	PASJI LAVEZ	TALIJAN- SKI NARO- DNI PLES
PEČINSKI UKRAŠI										PATVORINA ŽEN. IME KRISTINA							
NARODI STAROG RIMSKOG CARSTVA							LISTOPAD DRVO (MNOŽ.) PRILOŽNO JAKI						GLUMICA GARDNER MUŽARI, STUPE				
VRSTA VELIKE PIESME					PRENOSITI PRIRODNO, NARAVNO					JEDNOZNAČ. BROJ NJEMAČKO ŽEN. IME						"RADUJS"	VRSTA VI- NOVE LOZE
OKRUTNA VLADAVINA								ŠPANJOL ŽEN. IME VRSTA VRBE					KADA ZA KUPANJE DAN UOČI USKRSA				OSOBNA ZAMJENICA KOŠNICA OD PRUČA
ALBANSKA TELEGRAFI- AGENCIJA				ŽENSKO IME POKAZNA ZAMJENICA				PRKOSNA ELEMENT IRIDIJ									
ŽITELJ GORNJEG NILA						PTICA TRKAČICA "LITAR"				POLITIČKO UBOJSTVO ITALIJA							
TREĆI VOKAL		PONIŠTITI, IZBRISATI KUKCI								PRAŽITELJ BALKANA							"EAST" LASO OD KONJSKE STRUNE
CJELINA SA- STAVljena OD DVA DIJELA																	
AVIO KRAT. ZA NORVEŠKU				AUTO ZNAK JAMAIKE ODPAK OD DRVETA													
RIJEKA U ITALIJI				"LUMEN" RIJEKA NA BAJKALU													VRSTA JA- KOG EKSPLOZIVA
VRSTA OTROVNOG GUSTERA																	
UNAOKOLO																	
MJESTO U ITALIJU U TO- KU BRENTE					PORTIRI												
MJESTO U CENT. AFR. REPUBLICI					"VOLUMEN" RUSKO MUŠKO IME	NAŠE MU- ŠKO IME, IVAN	"KNOCK OUT"	ENGLJEŠKI SKLADATELJ THOMAS AUGUSTIN	OZNAKA ZA "TONU"	KRŠĆANSKI BLAGODAN, VAZAM	DIO OTPLATE	STARO IME OTOKA VIŠA	RIBARSKA MREŽA LEŠINA				
OKRUGLO SLOVO		CRTAČ KA- RIKATURA RANAC													VRSTA RIBE AM. FILMSKI REDATELJ KING		
KRAT. ZA "VLASTO- RUČNO"				POSUDA ZA UMIVANJE VRSTA DRVETA					SKLOP CJELINA OPERA OD PUČINJA						ELEMENT TITAN GL. GRAD ITALIJE		
GLJEVNO, SRDITO							MIT. PIĆE RIM. BOGOVA SAOBRAĆAJ. ZNAK							VRSTA MINERALA ŽITELJ IRSKE			
SPORTSKA MONČAD						ŠUPLJIKAVI VAPNENAC NEPOZNATA VELIČINA					VIDOKRUG STAROGRČ. BOG ŠUMA						VRSTA JILŽNOG VOČA
"NIŽA STRUČNA SPREMA"				MOČVARA AUTO ZNAK NOVOG SADA				AUTO ZNAK GOSPIČA ELEMENT LANTAN			PALIKUČA EGIPATSKI BOG SUNCA						
USKLJIK NEGODO- VANJA			IME UČE- NIKA TESLE "REDMIK"							PREVIJAC RANA "TEMPO"					"KILO- AMPER" "TAKSA"		
NASTAVAK USKRSNE PORUKE						ČOVJEK ST- ROGOG NA- ČINA ŽIVOTA									OTPAK OD SIJENA		

Hrvatski Glasnik
GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

Glasilo
Hrvatskog kulturnog društva
"Napredak" Župe Soli
List za kulturu i
društvena pitanja

Osnivač i izdavač: HKD Napredak, Tuzla • Ravnatelj: Petar Matanović • Glavni i odgovorni urednik: Juraj Novosel • Lektor: Marica Petrović • Uredništvo: Petar Matanović, Juraj Novosel, Marica Petrović, Martin Antunović, Romeo Knežević, Zvonko Bosankić, Radoslav Tomićić, Fotografije: Martin Antunović i Juraj Novosel • Adresa: Tuzla, Kazan mahala 2 Tel/fax: 035-237-171 • Tehnička priprema, repro i štampa: "PrintCom" d.o.o. Grafički inženjering Tuzla • Račun: 132-100-03108521-25 kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla - HKD Napredak, Tuzla - za Glasnik • List je upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem 05/93 - 15. 03. 1993. • Na temelju Mišljenja Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TPŽ broj 10/1-483-9/98., list Hrvatski glasnik je javno glasilo, te prema članu 19. točka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga - ne plaća porez. • List izlazi mjesečno • Tekstovi i fotografije se ne vraćaju

SRETAN USKRS!
Sve najljepše u prigodi
Uskrsnih blagdana

MLIN
LJUBAČE

MLIN
"HUSINSKI RUDAR" D.D.
LJUBAČE-TUZLA
75214 LJUBAČE-TUZLA

Volite jednostavnost? Crno-bijeli pristup može biti pun pogodak.
Dakako samo u odijevanju

MODA

ATRAKTIVNA KOMBINACIJA

Bijele hlače spuštene su na bokove i ukrašene pojansom s lancem. Zanimljivo spojene pruge i nabrani dio prema izrezu čine ovu bluzu vrlo atraktivnom.

JEDNOSTAVAN
IZAZOV

Ako volite jednostavnost, ova kratka haljina od izuzetno kvalitetnog materijala pružit će vam potpuno zadovoljstvo. Dva džepa s bijelim patentnim zatvaračem i isti ukras s prednje strane haljine upravo su ono što ste tražili.

CRNO ODIJELO

Crno odijelo uvijek je poželjan dio garderobe. Moderna kratka jakna i hlače do glježnja mogu se nositi od jutra do navečer, uz promjenu topa ili bluze.

VITA

SRETAN USKRS ŽELE VAM

PROMO International Grupa Tuzla

i članice:

PROMO Tuzla
Društvo za sajamsko poslovanje

PERSPEKTIVE Tuzla, Sarajevo, Zagreb
Društvo za unapređenje ekonomske politike,
kongresne aktivnosti i poslovni konsalting

CEPT Tuzla
Centar za promociju i razvoj turizma

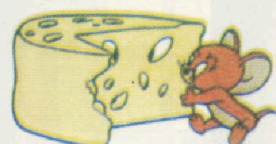
INTERMEDIJ Tuzla
Društvo za marketing i tržišno komuniciranje

POSJETITE SAJAM "PROMO" 22. - 27. 4. 2003.

Sretne Uskrsne blagdane
želi svim ljudima koji ih svetkuju

ČOSIĆPROMEX
SIVŠA-USORA

"MIŠ"

Sretne Uskrsne blagdane
želi
KOMPANIJA ZA PROIZVODNJU,
PROMET I USLUGE TUZLA,
Rudarska 72

GINEKOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE "MEDIC"

Prof. dr Nisveta Alispahić
specijalista za ginekologiju i akušerstvo

U Ginekološkom savjetovalištu "Medic" prof. dr Nisveta Alispahić možete obaviti:
ginekološki pregled, kontrolu trudnoće, ispitivanje i liječenje neplodnosti, dijagnostika
(ultrazvuk, PAPA, kolposkopija, spermogram, test na trudnoću,
pregled vaginalnog sekreta).

Ginekološko savjetovalište radi ponedjeljkom srijedom i petkom,
od 9 do 12 i 17 do 19 sati, a subotom po dogovoru

Na telefone:
061/149-514 i 201-927
možete zakazati posebno vrijeme samo za vas.
Tuzla, Batva, Ive Andrića br. 11.

NAPREDAK OSIGURANJE d.d. SARAJEVO
POSLOVNA JEDINICA TUZLA
SVE VAŠE BRIGE PODIJELITE S POLICOM
NAPREDAK OSIGURANJA
Tuzla, Bulevar 15. maja b.b.
Tel./fax: ++387 35 282 227

SRETAN USKRS

**Gospodarska
BANKA**
Sarajevo

Direkcija:
71000 SARAJEVO, Ferhadija 11
Tel.: 387 33 207-023, 207-022
Fax: 387 33 444-605

Poslovnica:
71000 SARAJEVO, M. Tita 56
Tel.: 387 33 203-910
Fax: 387 33 442-959

**VODA KOJA
SVE
POKREĆE**
TUZLANSKI KISELJAK
A QUALITY PRODUCT OF
Pivara Tuzla d.d.

Foto Žunić
Digital Foto Laboratorij
TUZLA: 035/254-594
035/257-205
035/251-448
GRAČANICA: 061/772-282
TEŠANJ: 061/251-897
DOBOJ: 053/231-554
e-mail: zunic@inet.ba

MLIN
LJUBAČE
MLIN
"HUSINSKI RUDAR" D.D.
LJUBAČE-TUZLA
75214 LJUBAČE-TUZLA
TEL./FAX ++387 35 80 85 38, 80 85 39, 80 85 40 • E-mail: mlin@bih.net.ba

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING
75000 Tuzla Rudarska 61
Tel.: ++ 387 35 282-000, 283-218
Fax: ++ 387 35 280-210
e-mail: printcom@bih.net.ba

CVJEĆARA FLORAMI
Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinijera,
zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju
od 1kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES,
rezanog cvijeća, lončanica, svijeća, lampinjona, lukovica
svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja.
Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu
i dobiti stručne savjete.
Vaše je samo da dodete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu.
FRANJO BOSANKIĆ

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA
Ul. Slatina br. 2 Tuzla

ključ
uspjeha

tuzlanska banka d.d.

P. PLIVA

PREDSTAVNIŠTVO SARAJEVO

Trg heroja 10, 71000 Sarajevo

Tel. ++ 387 33 65 11 33, 65 39 29

Fax. ++ 387 33 65 39 86

Za sva vremena

**ŽIVOTNO OSIGURANJE
MOĆNO A OBROČNO**

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,

www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

e-mail: hoteltz@inet.ba
www.hoteltz.inet.ba

M-F-Fiska-15-Tuzla

tel./fax+387 35 250 050

marketing: +387 35 250 094 • turistička agencija: +387 35 238 801

SRETAN USKRS

Marketing: 250-261, 250-262, 250263 <http://www.kameleon.delta.com.ba>
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delta.com.ba